

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 6, 2021

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:6158](#) 22-06-2021

Dienstverlener voor bibliotheken met bibliobusdienst valt vanaf 2010 onder werkingssfeer bedrijfstakpensioenfonds openbare bibliotheken

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1742](#) 08-06-2021

Geen schade vastgesteld in schadestaatprocedure ondanks schending zorgplicht door verzekeraar bij arbeidsongeschiktheidsverzekering

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:1025](#) 02-06-2021

Na echtscheiding pension sharing naar Texaans recht

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:5313](#) 01-06-2021

Distributie- en opslagbedrijf valt onder werkingssfeer bedrijfstakpensioenfonds beroepsvervoer over de weg

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1725](#) 01-06-2021

Hof benoemt deskundige om te beoordelen of werkgever onder werkingssfeer valt

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1471](#) 25-05-2021

Werkgever mag WIA-suppletiereregeling niet verrekenen met mate van arbeidsongeschiktheid maar moet suppleren tot AOW-leeftijd

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:4707](#) 18-05-2021

Oud-werknemer niet gebonden aan wijziging rekenrente, werkgever moet streefregeling nakomen

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:909](#) 30-03-2021

Werkgever moet pensioen voortzetten na overgang onderneming

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:5662](#) 23-06-2021

Pensioenverevening over voorhuwelijkse periode niet overeengekomen in echtscheidingsconvenant

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2021:3015](#) 16-06-2021

Beroepsfout advocaat wegens niet correct afwikkelen vaststellingsovereenkomst over pensioen in eigen beheer

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:5372](#) 26-05-2021

Defensie heeft terecht premieopslagen ingehouden op loon militairen

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:5081](#) 21-05-2021

Niet verschenen werkgever moet billijke vergoeding betalen

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2021:2492](#) 19-05-2021

Verevening conform WVPS na scheiding

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2021:2797](#) 06-05-2021

Verzoek om houden voorlopig getuigenverhoor over pensioenuitkering door PGB afgewezen wegens gebrek aan belang

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2021:4385](#) 23-04-2021

Politieagent heeft recht op voortzetting pensioenopbouw tijdens gehele periode levensloopverlof

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:14748](#) 28-01-2020

Berekening waarde opgebouwd pensioen na echtscheiding conform Boon/van Loon niet onjuist

Antillen

[Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGAACMB:2021:59](#) 24-05-2021

Bezwaar tegen bedrag pensioenuitkering niet-ontvankelijk

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2021:104](#) 17-05-2021

Ex-echtgenoot krijgt in kort geding alvast maandelijks bedrag voor pensioen

[Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGAACMB:2020:121](#) 14-12-2020

Inhouding werknemersbijdrage op loon voor pensioeninkoop Arubaanse ambtenaar toelaatbaar

Uitspraken zonder ECLI

[College voor de Rechten van de Mens \(Human Rights Commission\)](#)

Pensioenontslag bibliotheekmedewerker bij AOW-leeftijd geen leeftijdsdiscriminatie

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Politieagent heeft recht op voortzetting pensioenopbouw tijdens gehele periode levensloopverlof

Politieagent heeft gebruikgemaakt van tussentijds verlof van 7 januari 2019 t/m 6 januari 2020. Van 13 januari 2020 t/m 31 december 2021 neemt hij eindeloopbaanverlof op, waarna ontslag wordt verleend. In het besluit staat dat na 12 maanden levensloopverlof geen sprake meer is van pensioenopbouw tijdens de nieuwe verlofperiode vanaf 13 januari 2020. De politieagent maakt bezwaar, dat wordt afgewezen. De rechtbank ziet in de tekst van artikel 12 van de Regeling en in de toelichting daarop geen aanknopingspunten voor het standpunt dat de bedoeling is dat het levensloopverlof in totaliteit voor een periode van maximaal één jaar pensioengevend is en verklaart het beroep gegrond.

Eiser is bij besluit van 6 november 2018 op zijn verzoek in aanmerking gebracht voor tussentijds verlof op grond van de Regeling Levensloop Politie (hierna: de Regeling), voor de periode van 7 januari 2019 tot en met 6 januari 2020. Bij besluit van 18 december 2019 is eiser in aanmerking gebracht voor eindeloopbaanverlof op grond van de Regeling, voor de periode van 13 januari 2020 tot en met 31 december 2021. In het besluit staat dat eiser ter overbrugging van 7 januari 2020 tot en met 12 januari 2020 zijn resterende verlofsaldo opneemt en dat na afloop van het eindeloopbaanverlof aan eiser aansluitend ontslag zal worden verleend. In het besluit staat verder het volgende: 'Je hebt van 7 januari 2019 tot en met 6 januari 2020 gedurende 12 maanden tussentijds levensloopverlof genoten. Na 12 maanden levensloopverlof is geen sprake meer van pensioenopbouw tijdens de nieuwe verlofperiode die ingaat op 13 januari 2020, tenzij je kiest voor het vrijwillig voortzetten van de pensioenopbouw waarbij alsdan de volledige pensioenpremie (het werknemers- en werkgeversdeel) voor jouw rekening komt (...).'

Eiser heeft tegen het besluit van 18 december 2019 bezwaar gemaakt. Hij kan zich niet verenigen met de besluitvorming ten aanzien van de pensioenopbouw. Eiser wijst erop dat op

grond van de Regeling in geval van toekenning van eindeloopbaanverlof voor de eerste twaalf maanden pensioenopbouw plaatsvindt, waarvan het werkgeversdeel niet voor rekening van eiser komt. Dat hij eerder gebruik heeft gemaakt van een andere vorm van verlof (namelijk tussentijdsverlof, met de bij die verlofvorm behorende rechten) maakt dit niet anders. Volgens eiser blijkt uit de toelichting niet dat de pensioenopbouw is beperkt tot één jaar in totaliteit voor beide aanspraken. Anders is volgens eiser de toelichting op dit onderdeel strijdig met de regeling zelf en prevaleert op basis van de jurisprudentie dan de regeling zelf. Verweerder stelt zich op het standpunt dat uit het begrip 'levensloop' zoals genoemd in de Regeling – zijnde een algemene benaming die zowel het tussentijdsverlof als het eindeloopbaanverlof omvat – en uit de toelichting op de Regeling valt op te maken dat het levensloopverlof voor een periode van maximaal één jaar pensioengevend is. Eiser wist dit ook. Hij is hier in de beide toekenningsbesluiten op gewezen. Verweerder meent voorts dat een redelijke uitleg van de Regeling met zich brengt dat bij een eindeloopbaanverlof dat binnen zes dagen volgt op een tussentijdsverlof er maximaal twaalf maanden pensioenopbouw dient plaats te vinden. Het kenmerk van tussentijds verlof is dat de functie na afloop weer wordt uitgeoefend, terwijl eiser al vóór afloop van het tussentijdsverlof een andere vorm van verlof aangevraagd had en hij dus al niet meer de wil of intentie had om terug te keren in zijn functie. Volgens verweerder is deze situatie door de wetgever ook niet zo bedoeld. In ieder geval heeft eiser volgens verweerder door de wijze waarop hij de verlofaanvragen heeft ingezet in feite een oneigenlijk gebruik gemaakt van de regelingen. Hierbij wijst verweerder erop dat het destijds bij het afschaffen van de fiscaal vriendelijke behandeling van de vroegpensioenregeling de bedoeling van de wetgever was dat iedereen in Nederland langer door zou werken dan voorheen. Niet beoogd is om deze te vervangen door andere begunstigende regelingen, waardoor een vervroegde pensionering alsnog mogelijk zou worden. Volgens verweerder moet de totstandkoming van de Regeling ook in dat licht worden gezien. De wijze waarop eiser thans gebruik probeert te maken van de Regeling lijkt volgens verweerder weer op vroegpensioen.

De rechtbank oordeelt dat de Regeling levensloop politie is gebaseerd op artikel 47a van het Barp. Daarin staat dat de Minister regels stelt ten aanzien van levensloopverlof. Op grond van artikel 2, eerste lid, van de Regeling kan de ambtenaar door middel van het inzetten van bronnen een geldelijke voorziening sparen ten behoeve van een periode van tussentijdsverlof of eindeloopbaanverlof. De rechtbank ziet, anders dan verweerder, in de tekst van artikel 12 van de Regeling en in de toelichting daarop geen aanknopingspunten voor het standpunt dat de bedoeling is dat het levensloopverlof in totaliteit voor een periode van maximaal één jaar pensioengevend is. De tekst van deze bepaling is helder en niet voor meerderlei uitleg vatbaar. In de toelichting zijn geen duidelijke aanwijzingen te vinden waaruit kan worden afgeleid dat de wetgever kennelijk heeft bedoeld te willen kiezen voor de door verweerder bepleite uitleg. Dit betekent dat de rechtbank, ook conform de heersende lijn in de rechtspraak, de tekst van

wet laat prevaleren. De rechtbank verklaart het beroep gegrond.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2021:4385

Zaaknummer: AWB 20_3348

Rechters: S.A. Steinhauser

Wetsartikelen: 47a Barp

RECHTSPRAAK

Bezwaar tegen bedrag pensioenuitkering niet-ontvankelijk

Arubaanse zaak. Ambtenaar maakt bezwaar tegen pensioenuitkering met terugwerkende kracht tot 2013. Hij stelt recht te hebben op uitbetaling van een pensioenuitkering met terugwerkende kracht tot 22 april 2010. De aangevallen beschikking is de loonstrook van februari 2017 met printdatum van 24 februari 2017. Uit het verhandelde ter zitting is komen vast te staan dat klager niet later dan eind februari 2017 de loonstrook heeft ontvangen. Klager had dus uiterlijk tot eind maart 2017 hiertegen kunnen opkomen. Klager heeft op 22 april 2017 zijn bezwaar bij de minister van Financiën en Overheidsorganisaties ingediend. Het gerecht overweegt derhalve dat klager niet tijdig in bezwaar is gekomen tegen de aangevallen beschikking.

Klager heeft bij brief van 28 september 2012 een verzoek ingediend bij de toenmalige minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie om toekenning van een uitkering bij wijze van pensioen. Blijkens de loonstrook van februari 2017 is aan klager een bedrag aan uitkering bij wijze van pensioen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013 uitbetaald. Klager kan zich hiermee niet verenigen en stelt zich op het standpunt dat hij met terugwerkende kracht vanaf 22 april 2010 en niet vanaf 1 januari 2013 recht heeft op een uitkering bij wijze van pensioen. Ingevolge artikel 41, eerste lid, voor zover thans van belang, wordt het bezwaarschrift ingediend binnen dertig dagen na de dag waarop de aangevallen beschikking is gegeven.

Ingevolge het derde lid, voor zover thans van belang, wordt hij die bezwaar inbrengt na de hiervoor bepaalde termijn niet op grond daarvan niet-ontvankelijk verklaard, indien hij ten genoegen van de rechter aantoonde het bezwaar te hebben ingebracht binnen dertig dagen na de dag waarop hij van de aangevallen beschikking redelijkerwijs kennis heeft kunnen dragen. De aangevallen beschikking is de loonstrook van februari 2017. Op de loonstrook staat de

printdatum van 24 februari 2017 vermeld. Uit het verhandelde ter zitting is komen vast te staan dat klager niet later dan eind februari 2017 de loonstrook heeft ontvangen. Klager had dus uiterlijk tot eind maart 2017 hiertegen kunnen opkomen. Klager heeft op 22 april 2017 zijn bezwaar bij de minister van Financiën en Overheidsorganisaties ingediend. Het gerecht overweegt derhalve dat klager niet tijdig in bezwaar is gekomen tegen de aangevallen beschikking. Het gerecht overweegt voorts dat een termijnoverschrijding verschoonbaar te achten is indien klager redelijkerwijs niet in staat was tijdig een rechtsmiddel aan te wenden. Klager heeft ter zitting aangegeven dat hij niet op de hoogte was van de termijn van 30 dagen om zijn bezwaarschrift in te dienen. Het gerecht overweegt dat dit geen verschoonbare reden is voor het niet tijdig indienen van het bezwaar. Van een (andere) verschoonbare reden is het gerecht ook niet gebleken. Het bezwaar zal derhalve niet-ontvankelijk worden verklaard.

Instantie: Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 24-05-2021

ECLI: ECLI:NL:OGAACMB:2021:59

Zaaknummer: AUA201703979

Rechters: M. Soffers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet verschenen werkgever moet billijke vergoeding betalen

Werkneemster in thuiszorg zet na einde arbeidsovereenkomst werkzaamheden voort via overeenkomst van opdracht. Na beëindiging van die opdracht vordert zij achterstallig loon, betaling van ingehouden pensioenpremies, een transitievergoeding, en een billijke vergoeding.

Werkneemster is op 1 mei 2019 in dienst getreden bij werkgeefster. Werkneemster vervult sinds 1 juli 2020 de functie van teamleider afdeling huishouding. Op 15 december 2020 hebben partijen een overeenkomst van overdracht getekend voor deze functie. In een brief van 18 januari 2021 van werkgeefster aan werkneemster staat: “We hebben besloten om per vandaag 18 januari 2021 je niet meer in te zetten voor werk bij ons bedrijf.” Werkneemster verzoekt voor recht te verklaren dat sprake is (was) van een tussen partijen geldende arbeidsovereenkomst en werkgeefster te veroordelen tot betaling van onder meer achterstallig loon en de ingehouden pensioenpremies, een billijke vergoeding van € 6.000 en een transitievergoeding. De kantonrechter stelt allereerst vast dat werkgeefster niet is verschenen en dat de overeenkomst van opdracht is getekend voor dezelfde functie. Onweersproken is dat de arbeidsverhouding tussen partijen niet is veranderd. Werkneemster kan zich dus met succes (blijven) beroepen op het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen haar en werkgeefster. De later getekende overeenkomst van opdracht heeft daarin geen verandering gebracht. Werkneemster heeft ten aanzien van de omvang van de arbeidsovereenkomst een langere, representatievere referentieperiode voorgesteld van juni 2020 tot en met december 2020. In deze periode heeft werkneemster 71,35 uur per maand gewerkt. Inclusief vakantie- en seniorenverlofuren komt dat uit op een omvang van 79,52 uur per maand. Dit heeft werkgeefster niet weersproken, zodat dit is komen vast te staan. De gevraagde verklaring voor recht wordt gelet op het voorgaande toegewezen. Ook het achterstallige salaris wordt als niet weersproken toegewezen. Ten aanzien van de vordering tot betaling van de ingehouden pensioenpremies overweegt de kantonrechter dat werkneemster met werkgeefster is overeengekomen dat werkneemster deelneemt aan de pensioenregeling bij PFZW. Uit de

overgelegde salarisspecificaties blijkt ook dat pensioenpremies op het loon van werknemster zijn ingehouden. Werkneemster stelt echter dat werkgeefster niet is aangesloten bij PFZW en geen pensioenpremies heeft afgedragen. Het verzoek tot opgave van alle ingehouden pensioenpremies op straffe van een dwangsom wordt toegewezen zoals hierna vermeld. Aan die dwangsom wordt een maximum van € 5.000 verbonden. Het verzoek tot betaling van het totaalbedrag aan ingehouden pensioenpremies vermeerderd met het (gemiste) rendement wordt als onweersproken toegewezen. Ten aanzien van de billijke vergoeding weegt de kantonrechter het volgende mee. Enerzijds is van belang dat werkgeefster in strijd met de geldende regels heeft opgezegd. Tevens is ernstig verwijtbaar dat werkgeefster niet is aangemeld bij PFZW en voor werknemster geen pensioen heeft afgedragen, maar wel pensioenpremies heeft ingehouden. Duidelijk is dat werknemster te maken heeft met inkomensverlies, maar dat wordt, in ieder geval voor een deel, ondervangen met de gefixeerde schadevergoeding en transitievergoeding. Werkneemster heeft verklaard een andere baan te hebben, weliswaar voor een beduidend aantal uren minder maar wel met zicht op uitbreiding. Gelet hierop komt het de kantonrechter redelijk voor dat aan werknemster een billijke vergoeding van € 1.500 bruto zal worden toegekend.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-05-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:5081

Zaaknummer: 9098887 VZ VERZ 21-3933

Rechters: I.K. Rapmund

Advocaten: M.C.V. Dornstedt

Wetsartikelen: 7:610b BW en 7:671 BW

RECHTSPRAAK

Werkgever mag WIA-suppletieregeling niet verrekenen met mate van arbeidsongeschiktheid maar moet suppleren tot AOW-leeftijd

Geschil over hoogte en duur van een WIA-suppletieregeling na ontslag. Het hof oordeelt dat de cao van Fortis Bank Nederland (FBN) zo moet worden uitgelegd dat voor wat betreft de hoogte van de WIA-suppletieregeling geen verrekening mag plaatsvinden met de mate van arbeidsongeschiktheid. De WIA-suppletieregeling duurt tot aan de pensioendatum. Dat is volgens het hof de datum van het ouderdomspensioen volgens het pensioenreglement 2014 (AOW-leeftijd) en niet de leeftijd van 65 jaar. Een andere uitleg zou leiden tot het onaannemelijk rechtsgevolg van een significante terugval in het inkomen vanaf het moment dat de werknemer 65 jaar wordt tot de datum waarop hij daadwerkelijk recht krijgt op ouderdomspensioen.

Werknemer is op 1 augustus 1977 in dienst getreden van Fortis Bank Nederland N.V. (FBN). Op 1 juli 2010 is FBN gefuseerd met ABN AMRO. Op de arbeidsovereenkomst was de collectieve arbeidsovereenkomst van ABN AMRO, geldig van 1 januari 2018 tot 1 januari 2020 (hierna: de ABN AMRO-cao), van toepassing. Vanaf 8 november 2010 is werknemer arbeidsongeschikt. Per 4 november 2013 heeft werknemer een WIA-uitkering ontvangen. Tot 3 december 2016 was dat een WGA-loongerelateerde uitkering (WGA-LGU). Met ingang van 4 december 2016 is de WGA-LGU omgezet in een WGA-vervolguitkering (WGA-VVU). Bij beslissing van 16 maart 2017 heeft het UWV het arbeidsongeschiktheidspercentage van werknemer vastgesteld op 75,35%. De arbeidsovereenkomst is, na verkregen toestemming van het UWV daartoe, door ABN AMRO opgezegd tegen 1 januari 2019. De ABN AMRO-cao regelt aanvullingen vanaf het derde ziektejaar waar een overgangsregeling is opgenomen voor voormalig werknemer van FBN: "Let op: dit [de alinea ervoor; hof] geldt niet als je op 30 juni 2010 in dienst was van Fortis Bank Nederland N.V (...) en je op 1 juli 2010 van rechtswege bent

overgekomen naar de bank. Dan blijven in een vergelijkbare situatie of bij een eerste ziektedag voor 1 januari 2011, de regels gelden uit de FBN CAO 1 januari 2009 tot 1 maart 2010 artikel 8.6.1 tot en met 8.6.7, artikel 8.7.5 en artikel 8.8.5. tot en met 8.8.10.”

In artikel 8.8.5 van de cao van FBN is een WIA-suppletie opgenomen tot 70% van het laatstverdiende loon zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt, tot uiterlijk de pensioendatum. ABN AMRO komt met twee grieven op tegen de beslissing van de kantonrechter met betrekking tot de hoogte van de WIA-suppletie en de duur van de WIA-suppletie en de daaraan ten grondslag gelegde motivering. Het gaat in de kern erom hoe artikel 8.8.5 van de FBN-cao dient te worden uitgelegd. Uit de bewoordingen van artikel 8.8.5 van de FBN-cao gelezen in het licht van de gehele tekst van de FBN-cao kan niet objectief kenbaar worden afgeleid dat met betrekking tot de WIA-suppletie een correctie voor de mate van arbeidsongeschiktheid dient plaats te vinden. Daarnaast acht het hof van belang dat ABN AMRO door middel van de overgangsregeling, in het bijzonder met artikel 8.8.5 van de FBN-cao, ten aanzien van arbeidsongeschikte voormalige medewerkers van FBN expliciet is afgeweken van de regeling over aanvullingen in het derde ziektejaar ten opzichte van andere medewerkers van ABN AMRO. Bovendien heeft ABN AMRO over de periode van 4 november 2013 tot 4 december 2016 conform de tekst van de FBN-cao gehandeld door de uitkering van werknemer conform een arbeidsongeschiktheidspercentage van 100 te suppleren. ABN AMRO heeft onvoldoende onderbouwd dat zij dat uit coulance heeft gedaan. Het had voor de hand gelegen dat ABN AMRO dat destijds had gecommuniceerd met werknemer, hetgeen is gesteld noch gebleken. Het hof komt tot het oordeel dat artikel 8.8.5 van de FBN-cao naar objectieve maatstaven zo dient te worden uitgelegd dat de daarin genoemde suppletierегeling niet dient te worden verrekend met de mate van arbeidsongeschiktheid. Dat deze tekstinterpretatie tot onaanvaardbare rechtsgevolgen zou leiden, zoals ABN AMRO heeft betoogd, is onvoldoende aannemelijk geworden. Artikel 8.2 van de FBN-cao definieert ‘pensioendatum’ als: ‘datum waarop de werknemer recht krijgt op ouderdomspensioen’. Uit de tekst van deze bepaling volgt duidelijk dat het bij de pensioendatum dus gaat om de datum waarop de werknemer in kwestie recht krijgt op ouderdomspensioen. Niet in geschil is dat op de arbeidsovereenkomst van werknemer het Pensioenreglement 2014 van toepassing was. Artikel 4.4 van het Pensioenreglement 2014 bepaalt dat het ouderdomspensioen ingaat op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer voor de eerste keer AOW-pensioen krijgt. Indien ABN AMRO in haar betoog gevolgd zou worden zou dit inhouden dat op basis van elders in de FBN-cao gebruikte formuleringen een uitleg aan artikel 8.2 gegeven zou worden die niet strookt met de letterlijke formulering van die bepaling, en die tot een onaannemelijk rechtsgevolg zou leiden, te weten een significante terugval in het inkomen vanaf het moment dat de werknemer 65 jaar wordt tot de datum waarop hij daadwerkelijk recht krijgt op

ouderdomspensioen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1471

Zaaknummer: 200.279.591/01

Rechters: R.J.M. Smit, S.M.M. Garben en I.A. Haanappel-van der Burg

Advocaten: M.J.M.T. Keulaerds en B. van Kasteel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioenontslag bibliotheekmedewerker bij AOW-leeftijd geen leeftijdsdiscriminatie

Bibliotheekmedewerkster verzoekt het CRM om te oordelen dat de werkgever verboden leeftijdsonderscheid maakt door haar arbeidsovereenkomst te beëindigen wegens het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Zij is op 1 januari 2020 in dienst getreden voor de duur van één jaar. In de toepasselijke cao staat dat het dienstverband eindigt indien de werknemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikt waarop hij aanspraak krijgt op een AOW-uitkering. Het CRM oordeelt dat de werkgever geen verboden leeftijdsonderscheid maakt. Vast staat dat verzoekster op 28 oktober 2020 de pensioengerechtigde leeftijd van 66 jaar en vier maanden heeft bereikt. Dit leeftijdsonderscheid valt onder de uitzondering van artikel 7, eerste lid, onderdeel b, WGBL, en is derhalve niet verboden.

Verzoekster is op 1 januari 2020 in dienst getreden bij verweerster in de functie van bibliotheekmedewerker op basis van een arbeidsovereenkomst voor de duur van één jaar. Op deze arbeidsovereenkomst is de Cao Openbare Bibliotheken van toepassing. In artikel 70, eerste lid, onderdeel f, van deze cao staat dat het dienstverband eindigt indien de werknemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en wel met ingang van de dag waarop hij aanspraak krijgt op een uitkering krachtens de Algemene ouderdomswet. Verweerster beëindigde op 28 oktober 2020 de arbeidsovereenkomst met verzoekster, omdat zij op die datum de pensioengerechtigde leeftijd bereikte. Op grond van artikel 7a, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de AOW is de pensioengerechtigde leeftijd in 2020 66 jaar en vier maanden. Vast staat dat verzoekster op 28 oktober 2020 de pensioengerechtigde leeftijd van 66 jaar en vier maanden heeft bereikt. Dit leeftijdsonderscheid valt onder de uitzondering van artikel 7, eerste lid, onderdeel b, WGBL, en is derhalve niet verboden. Gelet hierop komt het College dan ook tot het oordeel dat verweerster jegens verzoekster geen verboden onderscheid op grond van leeftijd heeft gemaakt door de arbeidsovereenkomst met haar te beëindigen bij het

bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Het College begrijpt de wens van verzoekster om te willen doorwerken na haar pensioenrechtige leeftijd. Op werkgevers rust echter geen verplichting om na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd een nieuwe arbeidsovereenkomst aan te bieden aan vertrekkende werknemers. Er is overigens ook geen sprake van onderscheid op grond van leeftijd als met een andere werknemer, na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, wel een nieuwe arbeidsovereenkomst wordt aangegaan.

Instantie: College voor de Rechten van de Mens (Human Rights Commission)

Datum uitspraak:

Zaaknummer: 2021-72

RECHTSPRAAK

Verzoek om houden voorlopig getuigenverhoor over pensioenuitkering door PGB afgewezen wegens gebrek aan belang

Voormalig werknemers drukkerij wensen een voorlopig getuigenverhoor. Na hun via een vaststellingsovereenkomst tot stand gekomen ontslag zijn via een aan de drukkerij gelieerde stichting financiële middelen overgemaakt aan PGB om aan bepaalde werknemers pensioenuitkeringen te doen. Verzoekers behoren niet tot de groep werknemers die een pensioenuitkering heeft ontvangen. Zij verzoeken een voorlopig getuigenverhoor. De rechtbank wijst dat verzoek af wegens gebrek aan belang. De voormalig bestuurders hebben de besluiten genomen namens de Stichting. PGB is in overeenstemming met deze besluiten tot uitkering overgegaan. Uitgaande van die feiten heeft de Stichting de besluiten rechtsgeldig genomen. Van willekeur of onzorgvuldigheid getuigen de besluiten niet.

Verzoekers zijn werkzaam geweest bij de voormalige drukkerij Boom Ruygrok. Zij zijn tijdens diverse reorganisaties van de drukkerij in de periode 2008-2012 ontslagen. Met hen zijn door de hierna te noemen stichting vaststellingsovereenkomsten gesloten over de beëindiging van hun dienstverbanden, waarbij aan hen een vergoeding is toegekend. Naast de drukkerij bestond er de Stichting Boom Ruygrok I, die onder meer tot doel had het behartigen van de belangen van de werknemers en gewezen werknemers van de drukkerij. De Stichting beschikte over financiële middelen ten behoeve van scholing en uitkeringen of aanvullingen daarop voor werknemers die werden ontslagen als gevolg van reorganisaties. De voormalig bestuurders van de Stichting Boom Ruygrok I zijn lange tijd bestuurders geweest. Op 2 december 2017 hebben zij de stichting ontbonden. De op dat moment beschikbare gelden zijn overgedragen aan PGB als koopsom ten behoeve van bepaalde gewezen medewerkers van de

drukkerij, die van PGB een verhoogde pensioenuitkering hebben ontvangen. Verzoekers behoren tot de vierde categorie en begrepen niet waarom zij geen uitkering hebben ontvangen. In stukken die zij later in 2018 van PGB hebben gekregen, staat dat aan de vierde categorie geen uitkering is toegekend, omdat die groep medewerkers met de uitkering die zij bij hun ontslag hebben ontvangen zelf voor een pensioenaanvulling konden zorgen.

Met het verzoek tot een voorlopig getuigenverhoor willen zij informatie verkrijgen die zij kunnen gebruiken in een eventuele, door hen aanhangig te maken procedure tegen verweerders. Zij stellen dat verweerders geen onderbouwing hebben voor hun stelling dat zij niet in aanmerking komen voor de pensioencompensatie die wel aan andere gewezen medewerkers van de drukkerij is verstrekt door PGB. Volgens verzoekers hebben zij een vordering op verweerders, omdat het er ernstig op lijkt dat het in hun nadeel is misgegaan bij de verdeling, overheveling en uitkering van de gelden die van de Stichting Boom Ruygrok I via PGB zijn verdeeld onder bepaalde groepen van die gewezen medewerkers. Zij willen de te horen getuigen bevragen over de totstandkoming van de vier categorieën, de overheveling van de gelden en de opdracht aan PGB alsmede de feitelijke route naar de uitkeringen zoals die hebben plaatsgevonden. Ook hebben zij er vragen over dat aan [naam 1] wel een verhoogde pensioenuitkering is gedaan, terwijl hij eenzelfde vaststellingsovereenkomst heeft gesloten als verzoekers. Ter zitting hebben verzoekers toegelicht dat zij verweerders verwijten ten onrechte geen uitkering te hebben ontvangen. Zij merken het handelen van de voormalig bestuurders van Stichting Boom Ruygrok I aan als onrechtmatig handelen en dat van PGB als wanprestatie/onrechtmatig handelen. Het gaat hen erom dat er bij de verdeling van de gelden sprake moet zijn van gelijke monniken, gelijke kappen.

Verzoekers hebben onvoldoende onderbouwd dat zij belang hebben bij toewijzing van hun verzoek om een voorlopig getuigenverhoor. Uit de al vaststaande feiten volgt dat de voormalig bestuurders van Stichting Boom Ruygrok I hebben besloten om de gelden die de Stichting ten tijde van de ontbinding nog ter beschikking stonden over te maken aan PGB, teneinde daaruit pensioenuitkeringen te doen aan voormalige werknemers van de drukkerij. Ook hebben zij besloten dat de uitkeringen werden gedaan aan medewerkers die in categorie 1 tot en met 3 vielen. Medewerkers die niet in een van deze categorieën vielen maar wel in categorie 4, zijn dus niet geselecteerd voor uitkering. De besluiten hebben de voormalig bestuurders genomen namens de Stichting. PGB is in overeenstemming met deze besluiten tot uitkering overgegaan.

Iets anders kan uit de vaststaande feiten niet worden afgeleid. Uitgaande van die feiten heeft de Stichting de besluiten rechtsgeldig genomen. Van willekeur of onzorgvuldigheid getuigen de besluiten niet. Natuurlijk zouden verzoekers liever hebben gewild dat medewerkers in categorie 4 wel een aanspraak op uitkering zouden hebben, maar dat maakt niet dat de

besluiten ongeldig zijn. Zij verwijten PGB ook niet dat PGB de uitvoering van die besluiten niet goed heeft gedaan.

Wat verzoekers verweerders wel verwijten, is dat zij ten onrechte geen uitkering hebben ontvangen. Dit verwijt lichten zij echter niet toe, anders dan dat zij stellen dat het er ernstig op lijkt dat het in hun nadeel is misgegaan bij de verdeling, overheveling en uitkering van de gelden van de Stichting Boom Ruygrok I. Als onderbouwing daarvan stellen zij dat de stukken, waaruit de besluitvorming en de uitvoering daarvan kan worden afgeleid, in hun ogen gebrekkig zijn en dat zij geen uitkering hebben ontvangen, maar [naam 1] wel. De uitleg van verweerders, dat er verder geen stukken zijn en dat [naam 1] in categorie 1 viel en daarom wel in aanmerking kwam, trekken zij in twijfel maar zij hebben die twijfel niet toegelicht. Hun vermoeden dat er iets in hun nadeel is misgegaan hebben verzoekers dan ook niet deugdelijk onderbouwd. Er zijn geen aanknopingspunten voor een mogelijke aansprakelijkheid van de voormalig bestuurders wegens onrechtmatig handelen jegens verzoekers of een onrechtmatig handelen danwel toerekenbare tekortkoming jegens hen door PGB. Het houden van een voorlopig getuigenverhoor zou een visexpeditie naar die concrete aanknopingspunten zijn, maar daarvoor is het voorlopig getuigenverhoor niet bedoeld. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek van verzoekers zal worden afgewezen wegens gebrek aan belang.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 06-05-2021

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2021:2797

Zaaknummer: 9000129 EA VERZ 21-45

Rechters: M. van Walraven

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verevening conform WVPS na scheiding

Geschil na echtscheiding. Voor wat betreft pensioen verzoekt de vrouw de WVPS toe te passen op het pensioen van de man en haar te ontheffen van verevening. De rechtbank oordeelt dat in de huwelijkse voorwaarden de WVPS van toepassing is verklaard. Er zijn geen redenen om daarvan af te wijken.

Geschil na echtscheiding. Voor wat betreft het pensioen verzocht de vrouw te bepalen dat de Wet verevening pensioenen wordt toegepast voor het pensioen van de man en dat de vrouw wordt ontheven van deze verevening. De vrouw stelt dat in overleg met de man is besloten dat de vrouw haar goed betaalde baan zou opzeggen om de volledige zorg van de kinderen op zich te nemen. Hierdoor heeft de vrouw een pensioengat van negen jaar en heeft zij gedurende de twee jaar dat ze wachtgeld kreeg minder pensioen kunnen opbouwen. De man heeft in de afgelopen elf jaar wel volledig pensioen kunnen opbouwen. De vrouw wil dat de man afziet van de helft van het ouderdomspensioen van de vrouw en het nabestaandenpensioen, in overeenstemming met de afspraken, zodat hiermee het pensioengat van negen jaar gecompenseerd kan worden. Nu de vrouw geen carrière heeft kunnen maken, haar contract per juli 2020 is beëindigd en zij vanwege corona niet snel een nieuwe baan zal vinden, zal zij wederom te maken krijgen met een groter pensioengat. De vrouw vraagt de rechtbank om de Haviltex-maatstaf toe te passen. Het ligt in de rede om de vrouw nu financieel gezien iets meer toe te kennen als het gaat om de pensioenverdeling. De man voert verweer en heeft bij zelfstandig verzoek verzocht: (1) primair: te verklaren voor recht dat tijdens het huwelijk opgebouwde rechten op ouderdomspensioen worden verevend conform het bepaalde in de WVPS op grond van artikel 12 lid 1 van hun huwelijkse voorwaarden; (2) subsidiair: voor het geval de vrouw conversie zou verzoeken, de vrouw te veroordelen tot medewerking aan conversie van de wederzijdse pensioenrechten, zoals bedoeld in artikel 5 van de WVPS op straffe van een dwangsom van € 100 per dag dat de vrouw aan deze veroordeling niet voldoet, zulks tot een maximum van € 15.000.

De man stelt dat het hem niet helemaal duidelijk is wat de vrouw verzoekt, hetgeen reden is

om het verzoek van de vrouw af te wijzen. Daarnaast dient het verzoek van de vrouw te worden afgewezen, omdat hiervoor iedere wettelijke grondslag ontbreekt. Een dergelijk verzoek kan niet worden gedaan in het kader van een echtscheiding. Bovendien hebben partijen in afwijking van artikel 12 van de huwelijkse voorwaarden niet anders schriftelijk bepaald met het oog op de echtscheiding en de man is ook niet voornemens dat te doen, waardoor zij ieder recht hebben op pensioenverevening. Ook is de door de vrouw verzochte conversie geen recht waar zij zich op kan beroepen. De WVPS biedt de mogelijkheid daartoe, mits de pensioenuitvoerder meewerkt en daarover overeenstemming bestaat. Van overeenstemming is ook op dit punt geen sprake. Het voorgaande leidt er volgens de man toe dat na de formele ontbinding van het huwelijk de door de echtgenoten tijdens het huwelijk opgebouwde rechten op ouderdomspensioen worden verevend conform het bepaalde in de WVPS op grond van artikel 12 van de huwelijkse voorwaarden. Voor zover de vrouw aanspraak kan maken op conversie op grond van artikel 12 lid 2 van de huwelijkse voorwaarden, verzoekt de man conversie van het ouderdomspensioen van de vrouw. Het is de rechtbank niet geheel duidelijk wat de vrouw verzoekt, nu zij in het petitum spreekt van verevening en in het lichaam van haar verweerschrift over conversie. Het verschil is: (a) bij verevening krijgt de andere echtgenoot (zolang zelf in leven) steeds een deel van elk van de uit te betalen termijnen van het pensioen van de pensioengerechtigde vanaf het moment dat de pensioengerechtigde met pensioen gaat tot aan de dood van de pensioengerechtigde; (b) bij conversie krijgt de andere echtgenoot een eigen pensioen op het moment dat hij/zij zélf met pensioen gaat, tot zijn of haar (eigen) overlijden, onafhankelijk van het moment van overlijden van de pensioengerechtigde.

Voor zover de vrouw heeft verzocht om te bepalen dat het pensioen van de man dient te worden verevend en haar pensioen niet, overweegt de rechtbank als volgt. Partijen zijn in artikel 12 van de huwelijkse voorwaarden overeengekomen dat bij echtscheiding recht bestaat op pensioenverevening volgens de wet, tenzij schriftelijk anders wordt bepaald met het oog op de echtscheiding. Partijen hebben geen schriftelijke andersluidende afspraken gemaakt, zodat het recht op pensioenverevening over en weer bestaat. De door de vrouw geschetste omstandigheden zijn ook niet zodanig uitzonderlijk dat toepassing van artikel 12 van de huwelijkse voorwaarden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Dit brengt mee dat het verzoek van de man zal worden toegewezen en het verzoek van de vrouw zal worden afgewezen (voor zover zij dit bedoelde te verzoeken). Indien de vrouw heeft verzocht om conversie van het pensioen van de man, waarbij conversie van haar pensioen niet dient plaats te vinden, overweegt de rechtbank als volgt. Uit artikel 12 van de huwelijkse voorwaarden volgt dat in geval van echtscheiding de vereveningsgerechtigde het recht heeft het te verevenen ouderdomspensioen en het bijzonder nabestaandenpensioen in een eigen recht op ouderdomspensioen om te zetten, mits het betrokken pensioenlichaam instemt met

deze omzetting. Conversie bij huwelijkse voorwaarden, aangegaan vóór het sluiten van het huwelijk, is niet mogelijk omdat het betrokken uitvoeringsorgaan, indien dat al bekend is, op dat tijdstip geen instemmingsverklaring hoeft af te geven. Onzeker is immers of en wanneer er een scheiding zal plaatsvinden, zodat het orgaan zich dus geen oordeel kan vormen over de gezondheidstoestand waarin echtgenoten zich alsdan zullen bevinden. Echtgenoten kunnen zich echter jegens elkaar wel reeds bij huwelijkse voorwaarden verplichten om in geval van echtscheiding een conversieovereenkomst aan te gaan. Artikel 12 lid 2 van de huwelijkse voorwaarden kan in dat licht worden gelezen. Nu echter niet gesteld of gebleken is dat het betrokken pensioenlichaam heeft ingestemd met de conversie, kunnen de verzoeken niet worden toegewezen. Indien het betrokken pensioenlichaam (alsnog) instemt met conversie, kunnen partijen hiertoe overgaan. In dat geval geldt echter wel dat zowel de man als de vrouw het recht heeft het te verevenen pensioen in een eigen recht om te zetten. De rechtbank ziet, zoals hiervoor is overwogen, geen aanleiding om het pensioen van de vrouw buiten beschouwing te laten. Wellicht dat de vrouw niet geheel beseft dat er voor de man ook minder pensioen is opgebouwd omdat de vrouw een tijd niet heeft gewerkt.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 19-05-2021

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2021:2492

Zaaknummer: C/13/680226 / FA RK 20-932 en C/13/697666 / FA RK 21-1103

Rechters: J.H.J. Evers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Defensie heeft terecht premieopslagen ingehouden op loon militairen

Geschil over vraag of Defensie in periode 2004-2018 bij militairen de premieopslagen terecht heeft ingehouden. De rechtbank oordeelt dat Defensie voldoende grondslagen had om de premieopslagen over de verschillende perioden in te houden.

Eisers zijn allen als militair in dienst (geweest) van Defensie. In juni 2001 zijn de militairen wat betreft de opbouw van hun ouderdomspensioen toegetreden tot het ABP. Vanaf dat tijdstip nemen eisers verplicht deel aan de pensioenregeling van het ABP. Tussen partijen is kort gezegd in geschil het antwoord op de vraag of Defensie over de periode 2004-2018 op het inkomen van eisers wel de juiste pensioenpremies heeft ingehouden. Uit de vaststaande feiten volgt in grote lijnen dat vanaf 2004 tot en met 2018 het ABP ieder jaar met de overheidswerkgevers in de verschillende sectoren, waaronder de sector Defensie, in de Pensioenkamer de bedragen vaststelt die nodig zijn om de pensioenuitkeringen per sector te financieren. Vervolgens is het aan het Sectoroverleg Defensie (SOD) om te bepalen hoe die bedragen worden opgebracht in de sector Defensie. In het SOD wordt een scheiding gemaakt tussen het burgerpersoneel in dienst bij Defensie, voor wie sedert 2004 net als voor alle andere deelnemers van het ABP de middelloonregeling geldt en de militairen, voor wie in die periode een eindloonregeling is blijven gelden. Vervolgens wordt bepaald welk bedrag de militairen dienen op te brengen ten behoeve van hun pensioenregeling overeenkomstig de afgesproken regelingen en worden die bedragen “vertaald” naar de op het loon van de militairen in te houden premie percentages. De wijze van berekening staat partijen die deelnemen in het SOD, te weten Defensie en de centrales, niet volledig vrij. Zij dienen zich bij het maken van die afspraken te houden aan wet- en regelgeving. Dit een en ander brengt mee dat voor ieder jaar van 2004 tot en met 2018 afzonderlijk moet worden beoordeeld of Defensie een toereikende grondslag had voor het op de voet van de Pensioenwet inhouden van de door Defensie gehanteerde premies op de salarissen van de militairen, onder wie eisers. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen de verdeling in de jaren 2004 en 2005 (25% werknemersbijdrage), de jaren vanaf 2006 (30% werknemersbijdrage), de afzonderlijke

premieopslagen in de jaren 2004, 2005, 2010, 2012 tot en met 2014, 2017 en 2018 (overeenkomstig hetgeen is vermeld onder 2.9 en 2.10) en het al dan niet doorvoeren van premieafslagen.

In 2004 en 2005 zijn afzonderlijke premieopslagen gehanteerd van 1,60% respectievelijk 1,80%. Kort gezegd stellen eisers dat uit de pensioenovereenkomst ABP blijkt dat een opslag enkel is verschuldigd in verband met meerkosten van handhaving van de eindloonregeling. Eisers hebben echter voldoende aannemelijk gemaakt dat deze meerkosten er niet waren. Defensie heeft over deze jaren dan ook ten onrechte premieopslagen ingehouden. Defensie heeft aangevoerd dat de in 2004 en 2005 ingehouden premieopslagen een toereikende grondslag hebben op grond van de tekst van artikel 3 lid 11 van de pensioenovereenkomst ABP. Dit laatste is juist. In artikel 3 lid 11 van de Pensioenovereenkomst ABP staat dat Defensie de 'verschuldigde opslag op de premie in verband met het uiterlijk tot 1 januari 2006 handhaven van de eindloonregeling (...) volledig verhaald op het militaire personeel'. Uit de tekst van deze bepaling blijkt duidelijk en zonder dat daarvoor nadere uitleg nodig is, dat tot 1 januari 2006 een opslag kon worden verhaald op de militairen. In 2010 en 2012 zijn afzonderlijke premieopslagen ingehouden van respectievelijk 0,57% en 0,79%. Eisers stellen zich op het standpunt dat een toereikende grondslag voor die inhouding ontbreekt, hetgeen door Defensie is betwist. Aan eisers kan worden toegegeven dat in de in 2010 en 2012 vigerende pensioenovereenkomst ABP niet expliciet een bepaling is opgenomen wat betreft de berekening van een afzonderlijke opslag naast de inhouding op het salaris van de militairen op basis van – kort gezegd – de procentuele verdeling 70/30. Zoals is overwogen zijn zowel Defensie als eisers gebonden aan de pensioenovereenkomst ABP en zijn zij daarmee ook verplicht tot naleving van het bepaalde in het pensioenreglement ABP. In artikel 17.4.8. van het pensioenreglement ABP is aan (de minister van) Defensie, naast de bevoegdheid die volgt uit de pensioenovereenkomst ABP tot inhouding op basis van – kort gezegd – de procentuele verdeling 70/30, in 2006 een afzonderlijke discretionaire bevoegdheid toegekend tot premieverhaal van een deel van de verschuldigde pensioenpremie op de deelnemers ter uitvoering van de toen gemaakte afspraken voor een eigenstandige regeling, teneinde de eindloonregeling voor de militairen in stand te houden. De wijze van berekenen van deze afzonderlijke opslag voor de militairen is echter pas in 2013 expliciet in de pensioenovereenkomst ABP terechtgekomen. Gesteld noch gebleken is dat (de minister van) Defensie op een zodanige wijze van deze discretionaire bevoegdheid gebruik heeft gemaakt dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar moet worden geacht de in 2010 en 2012 gehanteerde afzonderlijke opslagen in te houden op de salarissen van de militairen, onder wie eisers. Allereerst moet worden bedacht dat uit de eerste zin van artikel 5 lid 3 van de pensioenovereenkomst ABP volgt dat het SOD tussen 2006 en 2018 steeds bevoegd was om eventuele andere afspraken te maken over de premieverdeling. Nu niet is

weersproken dat deze afzonderlijke premieopslagen telkens zijn besproken en vastgesteld in het SOD, volgt daaruit reeds dat artikel 17.4.8. van het pensioenreglement een toereikende grondslag bood aan Defensie voor het inhouden van de twee genoemde – en aldus overeengekomen – afzonderlijke premieopslagen op de salarissen van de militairen, onder wie eisers. In de jaren 2013, 2014, 2017 en 2018 is ook telkens een afzonderlijke premieopslag ingehouden. Artikel 5 derde lid van de pensioenovereenkomst ABP luidt vanaf 2013 als volgt: “Onverminderd het bepaalde in het eerste en tweede lid, bedraagt de jaarlijkse mutatie van het werkgeversaandeel in de verschuldigde premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen van militairen nooit meer dan de relatieve -i.c. procentuele- stijging van de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen als bedoeld in artikel 4. Indien sprake is van een grotere stijging wordt het meerdere volledig verhaald op de beroepsmilitairen via een opslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.” Uit de bewoordingen van artikel 5 derde lid van de pensioenovereenkomst ABP (‘relatieve’ en ‘procentuele’) volgt, zoals Defensie terecht stelt, dat het gaat om een relatieve premiestijging en niet om de ontwikkeling van de premie in absolute bedragen in euro’s.

Daarnaast heeft Defensie onweersproken aangevoerd dat sinds 2013 expliciet in de pensioenovereenkomst ABP is opgenomen dat de daarin gebruikte begrippen dezelfde betekenis hebben als in het pensioenreglement en dat in de vanaf 2013 geldende pensioenreglementen is bepaald: “De pensioenpremie bedraagt een percentage van de premiegrondslag.” Ook hieruit volgt dus dat het gaat om een vergelijking in percentages van de respectieve pensioengrondslag. Dat het begrip ‘premie’ in de Pensioenwet anders is gedefinieerd, maakt niet dat die definitie van premie ook buiten de Pensioenwet en in de onderhavige regelingen op dezelfde wijze moet worden gehanteerd. Deze regelingen gaan immers over de berekening en daarna de vaststelling van het bedrag van de in te houden premie, zoals die uiteindelijk op grond van de Pensioenwet zal worden ingehouden. De Pensioenwet zelf bevat voor een dergelijke concrete berekening en vaststelling geen afzonderlijke regeling. Ook overigens is de tekst van deze regeling duidelijk; als het werkgeversaandeel in de verschuldigde pensioenpremie voor militairen procentueel meer stijgt dan het werkgeversaandeel in de verschuldigde pensioenpremie voor burgers (of vanaf 2014: als sprake is van een kleinere daling) dan moet het procentuele verschil worden verhaald op de militairen via een procentuele opslag naast de inhouding van 30%. Dat het gaat om een vergelijking met burgers volgt reeds uit de verwijzing naar artikel 4 van de pensioenovereenkomst ABP. De kantonrechter wijst de vorderingen af.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 26-05-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:5372

Zaaknummer: 8525237 RL EXPL 20-8964

Rechters: L.C. Heuveling van Beek

Advocaten: Prof. mr. drs. M. Heemskerk, R. van Arkel en P.J. Mauser

Wetsartikelen: 2 Kaderwet militaire pensioenen, 1 PW, 7 PW, 6:162 BW en 6:212 BW

RECHTSPRAAK

Hof benoemt deskundige om te beoordelen of werkgever onder werkingssfeer valt

Kern van het geschil is of HooVos bedrijfswerkzaamheden verricht die vallen onder (de werkingssfeer van) het verplichtstellingsbesluit, de cao bouw en de cao BTER (hierna: de bouwregelingen). In dat kader moet de vraag worden beantwoord of HooVos een onderneming is waarvan het bedrijf in overwegende mate is gericht op productie of dienstverlening voor of aan derden op het gebied van overige werken die naar hun aard niet tot het bouwbedrijf moeten worden gerekend. Partijen zijn het echter niet eens geworden dat en in hoeverre voor de omvang van de bouwactiviteiten ook de uren en loonsommen van personeel dat ondersteunend is geweest bij de als bouwactiviteiten gekwalificeerde werkzaamheden dienen te worden betrokken. Het hof benoemt daarvoor een deskundige

Kern van het geschil is of HooVos bedrijfswerkzaamheden verricht die vallen onder (de werkingssfeer van) het verplichtstellingsbesluit, de cao bouw en de cao BTER (hierna: de bouwregelingen). In dat kader moet de vraag worden beantwoord of HooVos een onderneming is waarvan het bedrijf in overwegende mate is gericht op productie of dienstverlening voor of aan derden op het gebied van overige werken die naar hun aard niet tot het bouwbedrijf moeten worden gerekend. De overwegende productie wordt bepaald door een vergelijking van de verloonde bedragen. Het hof heeft vastgesteld dat partijen het ter zitting van 4 maart 2020 eens zijn geworden dat voor de overwegende productie niet alleen de uren maar vooral de loonsomgegevens van belang zijn met dien verstande dat het daarbij gaat om zowel de uren en loonsomgegevens van fase 5 als die van fase 1 tot en met 4 voor zover die werkzaamheden hebben geleid tot werkzaamheden vallend onder fase 5. Partijen zijn het echter niet eens geworden dat en in hoeverre voor de omvang van de bouwactiviteiten ook de uren en loonsommen van personeel dat ondersteunend is geweest bij de als bouwactiviteiten gekwalificeerde werkzaamheden dienen te worden betrokken.

Het hof heeft overwogen dat het voor het antwoord op bovenstaande vraag behoefte heeft aan deskundige voorlichting en acht benoeming van een deskundige dan ook aangewezen. Het hof heeft in dat verband voorgesteld het Nederlands Pensioenbureau Legal, BPF-cao Auditbureau, Ondernemingsweg 20, 2404 HN Alphen aan den Rijn, te benoemen. Het hof heeft voorgesteld aan de te benoemen deskundige vragen voor te leggen. Partijen zijn bij het tussenarrest in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de persoon van de deskundige en de voorlopig geformuleerde vraagstelling. De bouwfondsen hebben bij akte bericht dat het Nederlands Pensioenbureau geen heel stabiele organisatie is en de deskundigheid op het gebied van loonsomvergelijkingen niet tot de specialistische kennis lijkt te behoren. De bouwfondsen hebben voorgesteld mr. [deskundige 1] van Sprenkels & Verschuren te [plaats] als deskundige te benoemen. HooVos is bij akte akkoord gegaan met het benoemen van een deskundige van het Nederlands Pensioenbureau Legal, BPF-cao Auditbureau. Gebleken is dat het Nederlands Pensioenbureau in december 2020 is overgenomen door Hermans & Partners (HenP), een middelgrote accountantsorganisatie. De oprichter van het Nederlands Pensioenbureau, [deskundige 2], leidt daar sinds de overname de afdeling pensioenjuristen en actuariële diensten. Deskundige 2 heeft naar het oordeel van het hof de voor de deskundige relevante ervaring en het hof gaat ervan uit dat de organisatie HenP beschikt over deskundigheid op het gebied van loonsomvergelijking als in deze zaak aan de orde. Het hof zal daarom deskundige 2 van Hermans & Partners, [adres] [plaats], tot deskundige benoemen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 01-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1725

Zaaknummer: 200.256.000/01

Rechters: M.L.D. Akkaya, I.A. Haanappel-van der Burg en A.C.M. Kuypers

Advocaten: E. Luttjens en F. Samson

Wetsartikelen: 198 Rv en 2 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Na echtscheiding pension sharing naar Texaans recht

Geschil na internationale echtscheiding Duitse man en Britse vrouw. Geschil gaat onder meer over verdeling van opgebouwd pensioen. Texaans recht is van toepassing op de huwelijksgoederengemeenschap en het pensioen. De rechtbank oordeelde dat de helft van de door de Duitse man gedurende het huwelijk van 2005 tot aan 18 december 2018 opgebouwde pensioenaanspraken bij pensioenfonds – te weten € 426.347,61 – met pensioenummer 2 aan de Britse vrouw werd toegescheiden door middel van “pension sharing”. Het hof ziet geen aanleiding om daarvan af te wijken.

Geschil na internationale echtscheiding, onder meer over verdeling van pensioen. De echtscheidingsbeschikking is op 26 augustus 2019 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Bij tussenbeschikking van 17 april 2019 heeft de rechtbank de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en voorts regelingen ten aanzien van de dochter van partijen vastgesteld, alsmede beslist ten aanzien van de partneralimentatie. Voorts heeft de rechtbank beslist dat het recht van de staat Texas, Verenigde Staten, van toepassing is op de huwelijksgoederengemeenschap en op de door de man opgebouwde pensioenrechten. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld om ieder een legal opinion betreffende het recht van de staat Texas in te dienen. De rechtbank heeft bepaald dat de helft van de door de Duitse man gedurende het huwelijk van 2005 tot aan 18 december 2018 opgebouwde pensioenaanspraken bij pensioenfonds – te weten € 426.347,61 – met pensioenummer 2 aan de Britse vrouw worden toegescheiden door middel van “pension sharing”. In hoger beroep verzoekt zij primair om volledige toedeling van het bij werkgever 1 opgebouwde pensioen tot 17 april 2019 en subsidiair voor de helft. De vrouw is het er niet mee eens dat de rechtbank de “community property” van partijen bij helfte heeft verdeeld. Volgens de vrouw zijn er feiten en omstandigheden om van een verdeling bij helfte af te wijken. Zij stelt dat de man het gezin in 2016 heeft verlaten na jarenlang overspelig te zijn geweest. De vrouw is tot op heden onder behandeling van een therapeut om de gevolgen van het uiteengaan en de scheiding te

verwerken. Zij heeft gedurende het huwelijk niet gewerkt om de man te steunen bij zijn internationale carrière bij werkgever 1. Hierdoor heeft zij een gat in haar carrière en pensioenopbouw van 19 jaar. Ook was zij altijd hoofdverzorger van de dochter van partijen en staat zij er sinds het vertrek van de man naar [plaats] in maart 2019 geheel alleen voor. De man heeft zes maanden lang geen enkele bijdrage in de kosten van levensonderhoud van de vrouw betaald. De man weerspreekt de stellingen van de vrouw. Hij ziet in de stellingen van de vrouw geen reden om af te wijken van een verdeling bij helfte van de “community property” overeenkomstig het recht van de staat Texas. Uit de door partijen in eerste aanleg overgelegde legal opinions blijkt dat de rechter kan afwijken van een verdeling bij helfte, maar de verdeling moet in ieder geval billijk zijn. Een afwijkende verdeling komt echter zelden voor en als dit al gebeurt gaat het veelal om een percentage van 51-55%. De vrouw ontvangt een ruime kinder- en partneralimentatie, veel meer dan zij naar Texaans recht zou hebben gekregen. Het gemis aan eigen inkomsten gedurende het huwelijk is daarin verdisconteerd. Partijen verschillen van inzicht over de problemen binnen het huwelijk en de redenen van uiteengaan. Het hof ziet in de stellingen van de vrouw geen (voldoende) aanknopingspunten voor een afwijking van het uitgangspunt van verdeling bij helfte van de “community property” van partijen. Naar het oordeel van het hof heeft de vrouw daartoe onvoldoende gesteld en/of onderbouwd. Uit het aan het hof voorliggende dossier en het verhandelde ter zitting blijkt niet van feiten of omstandigheden die een andere verdeling dan bij helfte rechtvaardigen. Partijen zijn al sinds 2016 uiteen en de zorg voor een tienerdochter staat naar het oordeel van het hof niet per se in de weg aan betaalde arbeid door de vrouw. Dat zij geen carrière heeft gemaakt is een keuze waarvoor zij in beginsel zelf verantwoordelijk is. Sinds 26 augustus 2019 ontvangt zij een ruime partneralimentatie. Dat de vrouw geen pensioen heeft opgebouwd is in dit verband niet relevant nu zij aanspraak kan maken op de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen van de man. Ook de grief van de vrouw met betrekking tot de verdeling van het opgebouwde pensioen bij werkgever 1 treft geen doel. Het hof ziet in de stellingen van de vrouw geen (voldoende) reden om af te wijken van hetgeen de rechtbank te dien aanzien heeft beslist. Het vorenstaande geldt, mutatis mutandis, ook voor de pensioenen. De rechtbank heeft op goede gronden alleen de pensioenen in de huwelijkse periode in de verdeling betrokken. De man heeft tot 18 december 2018 pensioen opgebouwd. Het hof zal de verzoeken van de vrouw in deze derhalve afwijzen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 02-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:1025

Zaaknummer: 200.276.089/01

Rechters: A.N. Labohm, F. Ibili en R.L.M.C. Janssen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beroepsfout advocaat wegens niet correct afwikkelen vaststellingsovereenkomst over pensioen in eigen beheer

Dit geschil gaat over de beroepsaansprakelijkheid van een advocaat (gedaagde) voor de afwikkeling van de tussen zijn cliënt (eiser) en diens werkgever gesloten vaststellingsovereenkomst. Daarin is bepaald dat de werkgever een ten gunste van eiser opgebouwd pensioenkapitaal ten bedrage van € 40.000 aan eiser zal betalen op een nader door eiser aan te geven fiscaal gunstige en geaccepteerde wijze en dat het bedrag door de werkgever zal worden afgestort op een nader door eiser aan te geven bankrekeningnummer van een ten gunste van hem opgerichte stamrechtvennootschap. Op 3 augustus 2005 heeft de advocaat van de werkgever gedaagde meegedeeld dat de vaststellingsovereenkomst op dit punt in strijd is met de wet, omdat het bedrag van € 40.000 slechts aan een verzekeringsmaatschappij kan worden betaald en niet aan een stamrechtvennootschap. Nadien is getracht uitvoering te geven aan de vaststellingsovereenkomst, hetgeen op bezwaren van de werkgever is gestuit. Het had op de weg van gedaagde gelegen om de uitlatingen van de werkgever schriftelijk aan eiser mede te delen, alsook het resultaat van zijn voorgestelde “side letter” en zijn mededeling aan eiser om advies elders in te winnen. Dit alles heeft gedaagde niet gedaan. Integendeel, gedaagde heeft niets meer van zich laten horen. Vast staat dat vijftien jaar ná het sluiten van de vaststellingsovereenkomst het overeengekomen pensioengeld van € 40.000 nog niet ten goede is gekomen aan eiser. De rechtbank oordeelt dat de advocaat aansprakelijk is voor de door cliënt geleden schade, nader op te maken bij staat. Het verjaringsverweer van de advocaat slaagt niet.

Dit geschil gaat over de beroepsaansprakelijkheid van een advocaat (gedaagde) voor de afwikkeling van de tussen eiser en diens werkgever gesloten vaststellingsovereenkomst. Daarin is bepaald dat de werkgever een ten gunste van eiser opgebouwd pensioenkapitaal ten bedrage van € 40.000 aan eiser zal betalen op een nader door eiser aan te geven fiscaal gunstige en geaccepteerde wijze en dat het bedrag door de werkgever zal worden afgestort op een nader door eiser aan te geven bankrekeningnummer van een ten gunste van hem opgerichte stamrechtvennootschap. Voorts is aangegeven dat de betaling feitelijk zal geschieden door betaling op de derdenrekening van gedaagde. Op 3 augustus 2005 heeft de advocaat van de werkgever gedaagde meegedeeld dat de vaststellingsovereenkomst op dit punt in strijd is met de wet, omdat het bedrag van € 40.000 slechts aan een verzekeringsmaatschappij kan worden betaald en niet aan een stamrechtvennootschap. Nadien is getracht om via een door BDO opgestelde depotovereenkomst alsnog uitvoering te geven aan de vaststellingsovereenkomst, hetgeen op bezwaren van de werkgever is gestuit. Gedaagde heeft op 25 oktober 2006 aan eiser geschreven dat hij een zogenoemde “side letter” heeft voorgesteld aan de werkgever en dat hij eiser op de hoogte zal houden. Het behoorde tot de taak van gedaagde om eiser op de hoogte te houden van het verdere verloop van de wijze waarop de € 40.000 in verband met opgebouwd pensioenkapitaal aan eiser ten goede kon komen. Terecht heeft eiser in dit verband aangevoerd dat gedaagde na zijn laatste bericht van 25 oktober 2006 hem had dienen te informeren over de mogelijkheden om wél tot betaling te kunnen komen. Niet gesteld of gebleken is dat gedaagde]dat heeft gedaan. Gedaagde heeft aangevoerd dat wat hem betreft de bal bij eiser lag omdat de werkgever pas tot uitvoering van de pensioenoverdracht – zoals gedaagde de betalingsverplichting van de werkgever van € 40.000 noemt – zou komen indien eiser zou aangeven hoe de overdracht zou moeten plaatsvinden. Daaraan heeft gedaagde ter zitting toegevoegd dat hij eiser heeft voorgehouden dat er twee mogelijkheden waren om tot afstorting te komen, maar dat gedaagde hem daarin niet kon adviseren omdat hij niet onderlegd is op dat gebied. Eiser heeft dit betwist. Nog daargelaten dat de stelling van gedaagde niet valt te rijmen met zijn eigen e-mail van 25 oktober 2006 waarin hij aangeeft eiser op de hoogte te zullen houden, kan gedaagde zich niet verschuilen achter de mededeling van de werkgever dat pensioenoverdracht op de door eiser gewenste wijze niet mogelijk is. Het had op de weg van gedaagde gelegen om de uitlatingen van de werkgever schriftelijk aan eiser mede te delen, alsook het resultaat van zijn voorgestelde “side letter” en zijn mededeling aan eiser om advies elders in te winnen. Dit alles heeft gedaagde niet gedaan. Integendeel, gedaagde heeft niets meer van zich laten horen. Deze handelwijze van gedaagde valt hem te verwijten. Dat eiser lange tijd niets van zich heeft laten horen, zoals gedaagde stelt en eiser betwist, doet hieraan niet af. Wat gedaagde ook valt te verwijten, is dat hij vervolgens in 2014, nadat eiser zelf contact had opgenomen met de werkgever en kort daarop van de advocaat van de werkgever te horen kreeg dat de vordering

op de werkgever was verjaard, wederom eiser heeft bijgestaan in deze kwestie en daarbij opnieuw steken heeft laten vallen. Zo heeft gedaagde eiser op 19 juni 2015 bericht dat hij bezig is met een dagvaarding. Hieruit leidt de rechtbank af dat gedaagde in ieder geval overwoog om namens eiser een procedure te starten tegen de werkgever. Na dit bericht bleef het lange tijd stil van de kant van gedaagde. Ruim een jaar later, op 17 mei 2016, vraagt gedaagde eiser of hij, vooruitlopend op het concept van de dagvaarding, het eens is met de feiten die hij heeft opgesomd in zijn e-mail. Voor dit aanzienlijke tijdsverloop heeft gedaagde geen verklaring gegeven. Voorts heeft gedaagde kennelijk, om voor de rechtbank onbekende redenen, afgezien van de procedure, aangezien hij daarover in zijn correspondentie met eiser van latere datum niet meer rept. Eiser heeft daarentegen herhaaldelijk gevraagd aan gedaagde wat de stand van zaken is en heeft meermaals zijn teleurstellingen jegens gedaagde uitgesproken. Uit het dossier is gebleken dat eiser dertien rappels heeft gestuurd over een periode van april 2017 tot en met 30 november 2018. Eiser heeft uiteindelijk bij e-mail van 31 december 2018 gevraagd of gedaagde nog iets met de zaak gaat doen en zo niet dat hij dan graag het dossier ontvangt zodat hij een andere advocaat kan zoeken om hem bij te staan. Ook hierop heeft gedaagde niet gereageerd. Gedaagde voert nog aan dat hij eiser ook in deze periode erop heeft gewezen dat hij niets voor eiser kon betekenen indien er met de werkgever geen overeenstemming bestond over de fiscaal en juridisch geaccepteerde wijze van afstorting en dat eiser elders advies moest inwinnen, maar dit heeft hij nimmer schriftelijk gecommuniceerd richting eiser. Het kan zijn dat gedaagde geen of onvoldoende kennis heeft van pensioenrecht en de wijze van overdracht van pensioenkapitaal, maar dit betekent niet dat hij geen verantwoordelijkheid draagt om, zo nodig met inschakelen van of doorverwijzing naar derden, zorg te dagen voor een goede afwikkeling van de pensioen kwestie voor zijn cliënt (eiser). Ook als gedaagde van oordeel was dat hij eiser niet verder kon bijstaan, dan had het op de weg van gedaagde gelegen om dat schriftelijk aan eiser te bevestigen en eiser op de gevolgen daarvan te wijzen. Dat alles heeft gedaagde niet gedaan. Uit het voorgaande volgt dat gedaagde niet met de nodige voortvarendheid heeft gehandeld. Gedaagde had de verplichting om zich als advocaat voor zijn cliënt in te zetten door de pensioen kwestie voor eiser te regelen, en voor zover dat niet mogelijk was eiser daar schriftelijk over te berichten. Gedaagde heeft gedurende de gehele periode geen noemenswaardige werkzaamheden voor eiser verricht, terwijl de werkgever het pensioenkapitaal nog steeds niet heeft uitbetaald. Door jarenlang nauwelijks te reageren op de vele contactverzoeken van eiser heeft gedaagde er bovendien blijk van gegeven zich niet te realiseren dat eiser als cliënt voor de behartiging van zijn belangen afhankelijk is van hem, getuige de vele e-mails van eiser aan gedaagde met de vraag hoe de kwestie is op te lossen. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat gedaagde heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat mag worden verwacht. Het vorenstaande betekent dat de door eiser gevorderde verklaring voor recht dat gedaagde jegens eiser tekort is

geschoten in de nakoming van zijn verplichtingen ingevolge de overeenkomst van opdracht wordt toegewezen. Gedaagde heeft ter verweer aangevoerd dat de vordering van eiser op hem is verjaard. Gedaagde heeft in dit verband betoogd dat eiser reeds in augustus 2005 (3 augustus 2005) wist dat uitkering van het pensioengeld op de door hem gewenste wijze niet mogelijk was. Indien eiser van mening was dat gedaagde actie moest ondernemen om de uitkering van het pensioengeld mogelijk te maken, dan had eiser gedaagde daar uiterlijk 3 augustus 2010 op dienen aan te spreken. Nu hij dat niet heeft gedaan, kan hij voor zijn gestelde schade niet meer bij hem aankloppen, aldus gedaagde. Het verwijt van eiser komt er in de kern op neer dat gedaagde in het kader van de uitkering van het pensioengeld heeft nagelaten de lopende verjaringstermijn van de vordering op de werkgever te stuiten althans nakoming van de vaststellingsovereenkomst te vorderen. Als gevolg hiervan is de werkgever in de periode van 2005 tot 2014 niet tot uitkering van het pensioengeld overgegaan. Thans beroept de werkgever zich op verjaring en weigert het pensioengeld aan eiser uit te keren. Of dit beroep van de werkgever op verjaring terecht is, komt hierna bij de schade aan de orde, maar voor de vraag of de vordering van eiser op gedaagde is verjaard gaat de rechtbank er veronderstellenderwijs van uit dat dit beroep van de werkgever op verjaring juist is. Eiser heeft aangevoerd dat hij dit verjaringsberoep van de werkgever en de als gevolg daarvan onstane schade pas heeft ontdekt toen de advocaat van de werkgever zich hierop bij e-mail van 19 september 2014, als reactie op een vraag van eiser over de wijze van uitkering, beriep. Vaststaat dat eiser binnen de termijn van vijf jaar, namelijk bij brief van 26 februari 2019 gedaagde aansprakelijk heeft gesteld voor zijn schade voor het geval de werkgever een geslaagd beroep op verjaring toekomt. Het beroep op verjaring van gedaagde slaagt dus niet. Daarmee kan in het midden blijven de vraag of eiser, als gevolg van de mededeling van gedaagde dat de vordering op de werkgever nog niet verjaard is, nog steeds niet geacht moet worden voldoende zekerheid te hebben dat hij schade heeft geleden (in de zin van art. 3:310 lid 1 BW, zie 4.9), zoals de Hoge Raad recent heeft geoordeeld in zijn arrest van 9 oktober 2020 (ECLI:NL:HR:2020:1603). Vast staat dat vijftien jaar ná het sluiten van de vaststellingsovereenkomst het overeengekomen pensioengeld van € 40.000 nog niet ten goede is gekomen aan eiser. Dat eiser als gevolg hiervan schade lijdt, is daarmee voldoende aannemelijk, nu in ieder geval sprake is van vertraging in de betaling van een geldsom. Het debat over de schade is daarmee onvoldoende uitgekristalliseerd. De rechtbank ziet daarom aanleiding om met toepassing van artikel 612 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) gedaagde ambtshalve te veroordelen tot het vergoeden van de schade nader op te maken bij staat.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 16-06-2021

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2021:3015

Zaaknummer: C/13/684383 / HA ZA 20-530

Rechters: M.L.S. Kalff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Berekening waarde opgebouwd pensioen na echtscheiding conform Boon/van Loon niet onjuist

Geschil over berekening waarde opgebouwd pensioen na scheiding volgens systematiek Boon/van Loon. De rechtbank oordeelt aan de hand van artikel 8 Psw dat de door de vrouw gevorderde berekening niet toewijsbaar is.

Eiseres is op 4 oktober 1972 in het huwelijk getreden met de man. Bij vonnis van 3 mei 1994 heeft de rechtbank Den Haag het huwelijk ontbonden. De man heeft tijdens zijn werkzame leven bij Siemens Nederland gewerkt. Siemens Nederland heeft aan de man een pensioentoezegging gedaan en deze ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Siemens (hierna: SPS). Alle bij SPS opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten zijn per 1 april 2011 door middel van een collectieve waardeoverdracht (ex art. 84 Pensioenwet) overgedragen aan PME. In verband met de ontbinding van het huwelijk moesten de door de man opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen worden verrekend. In dat kader was artikel 8 Pensioen- en spaarfondsenwet (hierna: Psw) zoals deze gold op het moment van echtscheiding in 1994 van belang. Bij brief van 5 juni 1996 bericht SPS aan de man dat zij de contante waarden van de op zijn levende verzekerde pensioenen heeft berekend. Eiseres heeft bij de Ombudsman Pensioenen een klacht ingediend tegen SPS omdat zij het niet eens was met de berekening van SPS. De Ombudsman Pensioenen heeft zich laten adviseren door Y. De Ombudsman Pensioenen heeft, mede op basis van dat advies, de klacht afgewezen. Kort gezegd komt het standpunt van eiseres erop neer dat de berekening door SPS zoals weergegeven in haar brief van 5 juni 1996 aan de man niet juist is. Zij vordert daarom allereerst een verklaring voor recht dat artikel 8 Psw moet worden uitgelegd op de wijze als door eiseres in de dagvaarding is weergegeven. PME heeft dat gemotiveerd betwist.

De kantonrechter stelt voorop dat om de pensioenverdeling te kunnen berekenen, de fictie van beëindiging van de deelneming wordt gehanteerd. In die fictie is de man een gewezen deelnemer. De kantonrechter stelt daarnaast vast dat de pensioenaanspraak op grond van artikel 8 Psw bij beëindiging van de deelneming kon zijn: (1) een evenredig

ouderdomspensioen (lid 2); (2) de gefinancierde waarde van het ouderdomspensioen (lid 3).

Naar het oordeel van de kantonrechter volgt uit lid 4 van artikel 8 Psw wat er moet gebeuren als de gefinancierde waarde op grond van lid 3 minder bedraagt dan het evenredige ouderdomspensioen zoals bedoeld in lid 2. In dat geval moet na beëindiging van de deelneming iedere maand de gefinancierde waarde worden verhoogd tot een evenredig ouderdomspensioen is verkregen. In lid 3 staan de woorden “ten minste” opgenomen, hetgeen naar het oordeel van de kantonrechter, anders dan door eiseres is gesteld, duidt op een ondergrens.

Eiseres heeft voorts gesteld dat de Siemensregeling een eindloonregeling betrof en dat daarbij het levenslange ouderdomspensioen gelijk is aan een percentage van het laatst genoten salaris, rekening houdende met de AOW. Zoals PME echter terecht heeft aangevoerd, is pas bij wet van 22 december 1999 het recht op een evenredige premievrije aanspraak bij einde deelneming opgenomen. Uit artikel 8 lid 4 Psw vloeide voort dat in de periode daarvoor, dus ook in 1994, weliswaar een evenredige aanspraak moest worden vastgesteld, maar een volledige gefinancierde tijdsevenredige aanspraak hoefde nog niet toegekend te worden omdat daar op basis van lid 4 naar toe gegroeid kon worden. Artikel 8 Psw moet dan ook zo worden uitgelegd dat op grond van lid 2 het pensioenfonds het evenredige ouderdomspensioen vaststelt, de deelnemer bij einde deelneming op basis van lid 3 ten minste een premievrije aanspraak verkrijgt op de voet van de betaalde bedragen en dat als de aanspraak verkregen op grond van lid 3 minder bedraagt dan de evenredige aanspraak van lid 2 de deelnemer vervolgens tussen einde deelneming en pensioendatum elke maand een evenredige verhoging van zijn premievrije aanspraak op ouderdomspensioen verkrijgt.

Hoewel met de invoering van de wet van 1999 de 65-x financieringsmethodiek (ook wel uitstelfinanciering genoemd) is verboden, volgt uit artikel 19 en artikel 22 van het Pensioenreglement van SPS (dat dateert van 1 oktober 1988) dat dit systeem tot die tijd wel werd gehanteerd. Het had daarom op de weg van eiseres gelegen om haar stelling te onderbouwen dat een toezegging zou zijn gedaan dat de berekening zou plaatsvinden aan de hand van het eindloon. Dat heeft zij niet gedaan. Een berekening op basis van het eindloon zou overigens naar het oordeel van de kantonrechter ook tot de onwenselijke situatie leiden dat hetgeen na echtscheiding is ingelegd aan de ex-echtgenoot zou toekomen. De verdeling vindt immers plaats op het moment van de echtscheiding zelf.

Een en ander leidt tot de conclusie dat de door eiseres gevorderde verklaring voor recht zal worden afgewezen. In het voorgaande ligt besloten dat de tweede vordering van eiseres, de veroordeling van PME tot het maken van een herberekening, eveneens zal worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:14748

Zaaknummer: 7788212 RL EXPL 19-12080

Rechters: J.L.M. Luiten

Wetsartikelen: 8 Pensioen- en Spaarfondsenwet

RECHTSPRAAK

Inhouding werknemersbijdrage op loon voor pensioeninkoop Arubaanse ambtenaar toelaatbaar

Geschil over inhouding werknemersbijdrage voor inkoop pensioen. Ambtenaar op Aruba protesteert tegen die inhouding. De inhouding is gebaseerd op een beschikking die volgens haar onbevoegd is genomen. Het gerecht heeft haar bezwaar tegen die beschikking gegrond verklaard, hoger beroep loopt. In deze procedure stelt de ambtenaar zich op het standpunt dat zij niet alleen vanaf 1 januari 2012 maar al vanaf de datum van haar indiensttreding, namelijk 1 april 2002, in de gelegenheid moet worden gesteld haar pensioenrechten in te kopen. Het gerecht kan haar niet volgen in haar standpunt dat ten onrechte bedragen voor de inkoop van pensioenrechten op haar bezoldiging worden ingehouden. Klaagster is immers de reeds ingehouden bedragen verschuldigd, zelfs indien zij, conform haar verzoek, in de gelegenheid wordt gesteld om ook over de periode vanaf 1 april 2002 tot 1 januari 2012 haar pensioenrechten in te kopen. Verweerder heeft dan ook terecht het verzoek om de inhoudingen te staken en het reeds ingehouden bedrag terug te betalen, afgewezen.

Klaagster is bij Landsbesluit van 8 januari 2003 no. 8 met ingang van 1 april 2002 als ambtenaar in tijdelijke dienst aangesteld. Bij Landsbesluit van 3 februari 2015 no. 39 is zij met ingang van 1 januari 2015 in vaste dienst benoemd. Daarbij is tevens besloten om klaagster gelijktijdig met de aanstelling als deelnemer in het pensioenfonds op te nemen in de zin van het pensioenreglement van de Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba. In de brief van 7 november 2017 van de minister van Financiën en Overheidsorganisatie, met als onderwerp deelneming witte vlek, gericht aan de Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba, staat – voor zover hier van belang – het volgende:

“(…) In de vergadering van de ministerraad van 15 juli 2016 (BE-51/16) is besloten dat ambtenaren die geen pensioenvoorziening genieten, de gelegenheid wordt aangeboden om hun pensioenrechten in te kopen. Naar deze groep ambtenaren wordt gerefereerd met de term ‘witte vlek’. Het volgende is besloten ten aanzien van de inkoop:

De periode van 1 januari 2012 tot 1 januari 2015 wordt ingekocht in NPR 2014 bij de Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba, rekening houdende met de inkoop van het werkgeversdeel door het Land en de inkoop van het werknemersdeel door de werknemers. (...) De ‘witte vlek’ ontvangt via ministeriële beschikking de toekenning van de bovengenoemde inkoopperiode. Deze beschikking dient als formeel document te worden beschouwd voor de opneming als deelnemer in het bestand van de Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba.(...)”

Bij beschikking van 7 november 2017, met kenmerk DRH/1137/17-22, met als onderwerp APFA deelneming en uitkering bij wijze van pensioen, heeft verweerder – voor zover hier van belang – aan klagster bericht dat in de ministerraad van 15 juli 2016 is besloten op welke wijze werknemers van de overheid die reeds lang ambtenaren zijn, maar niet van een pensioenvoorziening genieten, hun pensioenrechten kunnen inkopen.

Tegen de beschikking van 7 november 2017 heeft klagster op 26 februari 2018 bezwaar gemaakt bij dit gerecht. Bij uitspraak van dit gerecht van 31 juli 2018 (AUA201800421) is het bezwaar gegrond verklaard en de beschikking vernietigd. Daarbij heeft het gerecht overwogen dat een beslissing omtrent het inkopen van een ambtenaars pensioenrechten aan de Gouverneur is voorbehouden, zodat de beschikking onbevoegd is genomen. Tegen deze uitspraak is verweerder in beroep gegaan. Het beroep is nog lopende. In de periode vanaf 1 januari 2018 tot 1 maart 2020 zijn maandelijks bedragen ingehouden op de bezoldiging van klagster in verband met de door haar in te kopen pensioenrechten. Klagster heeft de minister verzocht om de inhoudingen in verband met het inkopen van het werknemersdeel van de pensioenrechten over de periode van 1 januari 2012 tot 1 januari 2015, op haar salaris te staken en het reeds ingehouden bedrag terug te betalen. Uit voornoemde bepalingen uit de Landsverordening privatisering APFA en het NPR 2014, volgt dat APFA op verzoek van verweerder, namens het Land als werkgever, kan toestaan dat een groep deelnemers zijn pensioen inkoopt. In dit geval heeft verweerder een dergelijk verzoek gedaan bij brief van 7 november 2017, waarbij APFA is bericht dat de groep ambtenaren, de zogenoemde ‘witte vlek’, de gelegenheid wordt aangeboden om hun pensioenrechten over de periode van 1 januari 2012 tot 1 januari 2015 in te kopen. Niet in geschil is dat klagster hoort bij deze groep ambtenaren.

Nu klagster zich op het standpunt stelt dat zij niet alleen vanaf 1 januari 2012 maar al vanaf de datum van haar indiensttreding, namelijk 1 april 2002, in de gelegenheid moet worden gesteld haar pensioenrechten in te kopen, kan het gerecht haar niet volgen in haar standpunt

dat ten onrechte bedragen voor de inkoop van pensioenrechten op haar bezoldiging worden ingehouden. Klaagster is immers de reeds ingehouden bedragen verschuldigd, zelfs indien zij, conform haar verzoek, in de gelegenheid wordt gesteld om ook over de periode vanaf 1 april 2002 tot 1 januari 2012 haar pensioenrechten in te kopen. Verweerder heeft dan ook terecht het verzoek om de inhoudingen te staken en het reeds ingehouden bedrag terug te betalen, afgewezen.

Nu geen van de door klaagster aangevoerde gronden doel treft, is het bezwaar ongegrond.

Instantie: Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 14-12-2020

ECLI: ECLI:NL:OGAACMB:2020:121

Zaaknummer: AUA202000089

Rechters: N.K. Engelbrecht

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werkgever moet pensioen voortzetten na overgang onderneming

Geschil over toepassing pensioenovereenkomst van receptioniste na overgang van onderneming van Cordaan Thuiszorg naar (een rechtsvoorganger van) Vlabio. Het hof oordeelt dat sprake is van overgang van onderneming per 1 maart 2012. Daardoor is de pensioenverplichting krachtens de arbeidsovereenkomst overgegaan op de verkrijger. Werknemer heeft recht op pensioenopbouw bij PFZW.

Werkneemster is op 1 april 1998 als receptioniste in dienst getreden van Stichting Cordaan Thuiszorg (hierna: Cordaan) en verrichtte haar werkzaamheden in De Drecht, een wooncentrum voor ouderen te Amsterdam. Cordaan droeg blijkens de arbeidsovereenkomst van 18 januari 2011 zorg voor aansluiting bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW), en heeft werkneemster aangemeld als deelnemer in dat pensioenfonds. Op grond van de arbeidsovereenkomst is de cao Verpleeg-, Verzorgingshuizen & Thuiszorg (cao VVT) van toepassing, waarin wordt vermeld dat het pensioenreglement van PFZW het geldende pensioenreglement is. Op 1 maart 2012 zijn de receptie- en alarmeringsdiensten in De Drecht overgegaan op Stichting Dienstverlening Serviceflats (SDS), die daartoe Stichting Exploitatie Serviceflats De Drecht (SES en inmiddels: Vlabio) heeft opgericht. Vlabio heeft de arbeidsovereenkomst tussen werkneemster en Cordaan een-op-een overgenomen, met uitzondering van het pensioenreglement en de opgebouwde vakantiedagen bij Cordaan. Op laatstgenoemde datum heeft werkneemster een arbeidsovereenkomst getekend met Vlabio, waarin is bepaald dat de werkgever zorg zal dragen voor een pensioen en waarin de cao VVT is geïncorporeerd. Op haar loon werd ingehouden 'OP-Premie' en 'AP-Premie'. Eind oktober 2012 heeft PFZW Vlabio in de gelegenheid gesteld zich vrijwillig aan te sluiten bij het pensioenfonds. Dit aanbod heeft Vlabio niet aanvaard. In eerste aanleg heeft de kantonrechter Vlabio veroordeeld om zich alsnog vrijwillig bij PFZW aan te sluiten en werkneemster als deelnemer aan te melden bij PFZW, alsmede Vlabio veroordeeld tot betaling van € 37.108 en tot betaling van € 834,90.

Het hof oordeelt dat per 1 maart 2012 sprake was van een overgang van onderneming naar SDS als verkrijger in de zin van artikel 7:663 BW. De pensioenverplichting krachtens de arbeidsovereenkomst is op grond van artikel 7:663 BW overgegaan op SDS, nu de in artikel 7:664 lid 1 onder a tot en met c genoemde uitzonderingen zich niet voordoen. Het feit dat Cordaan een op grond van de Wet Bpf 2000 verplicht bij het PFZW aangesloten instelling is, en SDS niet, maakt dit niet anders. SDS had zich vrijwillig bij PFZW kunnen, dan wel moeten, aansluiten. Uit het voorgaande volgt dat SDS op grond van artikel 23 Pensioenwet uiterlijk op 1 maart 2012 verplicht was om de pensioenovereenkomst onder te brengen door onmiddellijk een schriftelijke uitvoeringsovereenkomst te sluiten en in stand te houden bij een in artikel 23 Pensioenwet genoemde pensioenuitvoerder, hetgeen zij niet heeft gedaan. Vast staat dat SDS haar pensioenverplichtingen jegens werknemers ondanks herhaalde verzoeken in het geheel niet is nagekomen. Aldus heeft SDS onrechtmatig gehandeld jegens werknemers. Dit leidt ertoe dat SDS gehouden is om de schade die werknemers dientengevolge heeft geleden, te vergoeden. Tot slot volgt het hof niet het betoog van SDS en Vlabio, dat overgenomen rechten en plichten zijn vervangen door afspraken tussen werknemers en Vlabio. Vaste rechtspraak en de Richtlijn beogen te verhinderen dat de bij de overgang van de onderneming betrokken werknemers uitsluitend ten gevolge van de overgang in een minder gunstige positie komen te verkeren. De nieuwe arbeidsovereenkomst die werknemers door Vlabio is aangeboden, hield rechtstreeks verband met de overgang van onderneming en had kennelijk mede tot doel de verkrijger (SDS) te vrijwaren van (voortzetting van) de pensioenverplichting onder de voorwaarden die golden tot het moment van overgang van onderneming. Gesteld noch gebleken is dat SDS en/of Vlabio werknemers – voldoende en correct – hebben geïnformeerd over de gevolgen voor haar pensioenaanspraken. Evenmin is gesteld of gebleken dat Vlabio een pensioenvoorziening heeft getroffen die gelijkwaardig was aan de voor werknemers geldende voorziening voor het moment van de overgang, en/of dat het totale arbeidsvoorwaardenpakket van werknemers bij Vlabio ook bij gebreke van een pensioenvoorziening gelijkwaardig was aan het voorheen geldende arbeidsvoorwaardenpakket van werknemers. Onder die omstandigheden komt aan het feit dat werknemers een schriftelijke arbeidsovereenkomst met Vlabio heeft gesloten niet de betekenis toe die SDS en Vlabio daaraan gehecht willen zien. Het hof concludeert dat zowel Vlabio als SDS gehouden waren zich aan te sluiten bij PFZW dan wel elders een uitvoeringsovereenkomst te sluiten voor een pensioenregeling die gelijkwaardig was aan de pensioenregeling die werd uitgevoerd door PFZW.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-03-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:909

Zaaknummer: 200.263.601/01

Rechters: F.J. Verbeek, A.C.M. Kuypers en T.S. Pieters

Advocaten: A. Lof en S.F.H. Jellinghaus

Wetsartikelen: 7:655 BW, 7:662 BW, 7:663 BW, 7:664 BW, 1 PW, 7 PW en 23 PW

RECHTSPRAAK

Ex-echtgenoot krijgt in kort geding alvast maandelijks bedrag voor pensioen

Verdeling pensioen na echtscheiding op Curacao. In kort geding krijgt eiseres van het Gerecht alvast een maandelijks bedrag toegewezen. Voor de verdere algehele verdeling wordt de zaak omgezet in een bodemprocedure op grond van artikel 228 Rv.

Partijen zijn ex-echtelingen. Zij zijn ruim veertig jaar getrouwd geweest. De ontbonden huwelijksgoederengemeenschap is nog niet verdeeld. Eiseres (geboren in 1955) heeft in dit kort geding onder meer gevorderd dat gedaagde (geboren in 1951) eraan meewerkt dat aan eiseres haar aandeel in het gedurende het huwelijk door gedaagde bij APC opgebouwd pensioen wordt uitgekeerd. Gedaagde heeft onder meer het verweer gevoerd dat hij de gehele gemeenschap verdeeld wenst te zien en heeft zich er met verwijzing naar artikel 3:179 BW tegen verzet dat slechts één bestanddeel – het pensioen – eruit wordt gelicht.

Ter zitting zijn de eerste stappen om tot een algehele verdeling te komen besproken. Gebleken is dat beide partijen willen dat hun woning aan de Kaya [...] wordt verkocht en dat volgens hen kan worden uitgegaan van een waarde van NAF 240.000. Partijen hebben ermee ingestemd dat makelaarskantoor Caresto met de verkoop wordt belast en dat dit in dit vonnis wordt opgenomen.

De vordering van eiseres met betrekking tot het pensioen is mede gelet op het verweer van gedaagde (vooralsnog) niet toewijsbaar. Partijen hebben er ter zitting mee ingestemd dat bij dit vonnis een voorlopige voorziening wordt getroffen waarbij gedaagde eiseres vooruitlopend op de verdeling maandelijks een (bij de verdeling te verrekenen) bedrag betaalt en dat de zaak voor het overige op de voet van artikel 228 Rv wordt verwezen naar de bodemprocedure. Het voorlopig maandelijks door gedaagde – naast zijn alimentatieverplichting van thans NAF 250 – aan eiseres te betalen bedrag zal worden bepaald op het door gedaagde voorgestelde bedrag van NAF 800. Deze voorziening zal in tijd worden beperkt als in het dictum van dit vonnis omschreven.

Artikel 228 Rv bepaalt dat de rechter in kort geding, in plaats van de voorziening te weigeren, op eenparig verzoek van partijen de zaak kan verwijzen naar de gewone terechtzitting. Deze zaak leent zich daarvoor. De zaak zal onder peremptoirstelling naar de rolzitting worden verwezen voor akte na verwijzing aan de zijde van beide partijen. In hun aktes dienen partijen hun stellingen over de boedelbestanddelen zo concreet mogelijk en onderbouwd met bewijsstukken op te nemen, mede aan de hand van het in het vonnis opgenomen overzicht. Het Gerecht veroordeelt gedaagde om met ingang van deze lopende maand mei 2021 aan eiseres maandelijks een bedrag van NAf 800 te betalen, steeds uiterlijk op de laatste dag van de desbetreffende maand bij te schrijven op de bankrekening van eiseres, zulks bij wijze van voorschot op de verdeling van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap van partijen, met bepaling dat deze betalingsverplichting geldt voor de duur van twaalf maanden, of, indien dat eerder is, totdat de gemeenschap is verdeeld.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 17-05-2021

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2021:104

Zaaknummer: CUR202100897

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen: 3:179 BW en 228 Rv

RECHTSPRAAK

Oud-werknemer niet gebonden aan wijziging rekenrente, werkgever moet streefregeling nakomen

Kern van het geschil is of de werkgever de streefregeling is nagekomen. Appellant vindt (primair) dat de pensioenuitkering die hij ontvangt te laag is en dat KHN verplicht is om de pensioenovereenkomst alsnog na te komen en het tekort aan te vullen in de vorm van betaling van een aanvullende koopsom. Het hof oordeelt dat de wijziging van de streefregeling in 2004 naar een vaste rekenrente van 5,5% niet rechtsgeldig is overeengekomen. Het hof beslist dat de primaire vordering van appellant toewijsbaar is, maar dat hij zijn vordering eerst nog nader moet onderbouwen.

Appellant is als directeur in dienst geweest bij KHN. De arbeidsovereenkomst is per 31 december 2017 geëindigd vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Tot zijn arbeidsvoorwaarden behoorde een individuele pensioenregeling in de vorm van een zogenoemde C-polis. Het pensioen van appellant is verzekerd bij Nationale Nederlanden (NN). De afspraken over de pensioenvoorziening zijn vastgelegd in een pensioenbrief. In de loop van het dienstverband zijn verschillende pensioenbrieven van kracht geweest. Appellant vindt (primair) dat de pensioenuitkering die hij ontvangt te laag is en dat KHN verplicht is om de pensioenovereenkomst alsnog na te komen en het tekort aan te vullen in de vorm van betaling van een aanvullende koopsom. Het hof beslist dat de primaire vordering van appellant toewijsbaar is, maar dat hij zijn vordering eerst nog nader moet onderbouwen. KHN vraagt het hof om appellant te veroordelen zijn pensioenoverzichten en polisbladen over te leggen. Zij vindt het belangrijk om die informatie te hebben in verband met haar beroep op verjaring/verzaking van de klachtplicht (zie hierna). Appellant verzet zich daartegen. Volgens hem kan KHN deze vordering niet voor het eerst in hoger beroep instellen en bovendien heeft KHN daarbij onvoldoende belang.

Het hof wijst de vordering af. Op zichzelf is het mogelijk om voor het eerst in hoger beroep een zogenoemde exhibitievordering in te stellen. De regeling van artikel 843a Rv behelst een

incidentele vordering die op grond van artikel 353 Rv ook van toepassing is in hoger beroep. Het hof wijst de vordering toch niet toe, omdat KHN niet aannemelijk heeft gemaakt dat die stukken voldoende relevant zijn voor haar rechtspositie. De pensioenuitvoerder NN heeft namelijk in december 2015 aan appelland geschreven dat hij door de gedaalde rente (veel) minder pensioen kan aankopen dan hij op basis van zijn pensioenoverzichten zou verwachten. Dat betekent dat die pensioenoverzichten geen indicatie kunnen vormen voor de stelling van KHN dat appelland er al eerder van op de hoogte was dat zijn pensioenuitkering lager uitviel. In hoeverre de polisbladen voor die stelling wel relevante informatie zouden bieden heeft KHN niet gesteld. Het hof concludeert dus dat appelland niet eerder dan 2016, toen hij onderzoek ging doen naar zijn pensioen, op de hoogte was of moest zijn van de gestelde tekortkoming aan de zijde van KHN. Dat betekent dat het beroep op schending van de klachtplicht en verjaring niet slaagt.

De wijziging van de koopsomtarieven worden vooral veroorzaakt door stijging van de levensverwachting en daling van de marktrente. Partijen zijn het erover eens dat deze omstandigheden zich hebben voorgedaan en dat deze er de oorzaak van zijn dat, nu er geen jaarlijkse aanpassingen zijn gedaan, het verzekerd kapitaal te laag was bij de pensioendatum. Uit wat hiervoor onder 2.16 is overwogen volgt dat het hof KHN niet volgt in haar redenering dat niet zij, maar NN (als contractspartner van appelland) is tekortgeschoten door appelland niet tussentijds op aanpassingen te wijzen. KHN voert verder aan dat NN voor het eerst bij brief van 18 november 2017 heeft gemeld dat het verzekerd kapitaal in verband met deze ontwikkelingen onvoldoende was. Appelland heeft echter een brief van NN van december 2009 aan KHN overgelegd, waarin KHN erop wordt gewezen dat er een “*aanzienlijke kans*” is dat er voor haar werknemer(s) te weinig kapitaal is verzekerd om het gewenste ouderdomspensioen aan te kopen en op de mogelijkheid van aanpassing van de pensioenregeling aan de actuele marktrente. Maar zelfs als KHN er niet op zou zijn geweest, doet dat aan haar financieringsverplichting als zodanig niet af. Ook uit het tot 1 januari 2007 geldende artikel 9a van de Regelen PSW vloeit de verplichting tot jaarlijkse affinanciering van een streefregeling als de onderhavige voort. Thans bepaalt artikel 17 Pensioenwet dat de verwerving van pensioenaanspraken in het kader van een uitkeringsovereenkomst of kapitaalovereenkomst gedurende de deelneming ten minste evenredig in de tijd plaatsvindt. Daarom is het naar het oordeel van het hof ook niet van belang om welke reden er destijds geen aanpassing heeft plaatsgevonden. Partijen zijn het er wel over eens dat sprake is van een streefregeling, maar zij twisten erover wat de betekenis daarvan is in deze zaak. Het hof volgt de uitleg van appelland. Uit de pensioenbrief blijkt dat een jaarlijks ouderdomspensioen wordt beoogd ter hoogte van 2,33% van de geldende pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal pensioenjaren. KHN stelt daartoe appelland in staat om op haar kosten een kapitaalverzekering te sluiten, waarvan de grootte zodanig is dat het verzekerd kapitaal

voldoende is om op de uitkeringsdatum het beoogde pensioen te verkrijgen. Voor de berekening wordt uitgegaan van een prognose van de op de pensioendatum geldende koopsomtarieven voor dadelijk ingaande pensioenen. Maar daar bovenop is overeengekomen in artikel 6 lid 3 dat KHN appellant in staat stelt om, als dat naar het oordeel van NN nodig is, de verzekering jaarlijks aan te passen als die prognose verandert. Vaststaat dat er gedurende de looptijd van de verzekering geen aanpassingen zijn gedaan in dit opzicht, terwijl wel (aanzienlijke) wijzigingen ten aanzien van de koopsomtarieven zijn opgetreden. Op 20 april 2007 heeft KHN een nieuwe pensioenbrief, de pensioenbrief 2004, aan appellant toegestuurd. Appellant stelt dat de wijziging in een vast rentepercentage van 5,5% voor hem nadelig is en dat hij daaraan niet gebonden is. KHN betwist dat: appellant heeft de pensioenbrief 2004 ondertekend en heeft dus ondubbelzinnig ingestemd met de wijziging. Bovendien was in 2007 geen sprake van een nadelige wijziging, omdat het percentage van 5,5% nagenoeg overeenstemde met de toen geldende marktrente. In de begeleidende brief bij de pensioenbrief staat deze wijziging niet en wordt als belangrijkste wijziging slechts het opbouwpercentage genoemd. In die omstandigheden hoefde appellant er niet op bedacht te zijn dat de pensioenbrief 2004 nog een andere belangrijke wijziging inhield. Nu KHN appellant daarop niet heeft gewezen en hem evenmin heeft ingelicht over de mogelijke gevolgen daarvan, mocht zij er niet op vertrouwen dat hij daarmee instemde, ook al heeft hij de pensioenbrief voor akkoord ondertekend. Het hof oordeelt dus dat het rentepercentage van 5,5% van de pensioenbrief 2004 niet rechtsgeldig tussen partijen is overeengekomen en dus niet tussen hen geldt. De vordering van appellant tot nakoming van de pensioenovereenkomst is in beginsel toewijsbaar. Hoewel de gevorderde bedragen door KHN niet voldoende zijn betwist, zijn deze niet zonder meer toewijsbaar, mede omdat het hof een toelichting mist op de genoemde brief van 27 juli 2017 en de bedragen niet voldoende duidelijk uit die brief volgen. Het hof zal appellant dan ook, overeenkomstig zijn aanbod, toelaten tot nader bewijs van de door hem gevorderde bedragen door bij akte het overleggen van een actuele berekening met toelichting daarop. Appellant vordert een bedrag van € 25.000, omdat hij dit bedrag heeft betaald op een (naar tussen partijen vaststaat gunstig) aanbod van NN om een aanvullende koopsom te betalen die nodig was om het pensioenkapitaal te verhogen in verband met de gestegen levensverwachting. Uit wat het hof hiervoor heeft beslist volgt dat deze kosten ook voor rekening van KHN behoren te komen. Dit betekent dat dit onderdeel van de vordering toewijsbaar is.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 18-05-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:4707

Zaaknummer: 200.259.316

Rechters: A.E.F. Hillen, M.H.H.A. Moes en T.J. Zuiderman

Wetsartikelen: 17 Pensioenwet

RECHTSPRAAK

Distributie- en opslagbedrijf valt onder werkingssfeer bedrijfstakpensioenfonds beroepsvervoer over de weg

Kern van het geschil is of Almere Distributie en Opslag B.V. (hierna: Ado) van oktober 2012 tot en met januari 2014 onder de werkingssfeer van het verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds voor beroepsvervoer over de weg viel. Bij tussenarrest heeft het hof geoordeeld dat daarvan sprake is wanneer, gemeten naar de loonsom, voor meer dan 50% werkzaamheden worden uitgeoefend die behoren tot het wegvervoer (het hoofdzakelijkheids criterium). De door het hof ingeschakelde deskundige kan de vragen niet beantwoorden, omdat de brondocumentatie van verstrekte urenoverzichten bij Ado niet meer beschikbaar was. Het hof legt deze omstandigheid uit in het nadeel van de onderneming en oordeelt dat het verweer onvoldoende is onderbouwd. Het hof is van oordeel dat Ado onvoldoende concrete feiten en omstandigheden heeft aangevoerd om het feitelijk bewijsvermoeden, dat het hof kon ontlenen aan de hetgeen Bpf heeft gesteld, te ontzenuwen. Het hof beslist dat Ado de premienota's van Bpf moet betalen.

Kern van het geschil is of Almere Distributie en Opslag B.V. (hierna: Ado) van oktober 2012 tot en met januari 2014 onder de werkingssfeer van het verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds voor beroepsvervoer over de weg viel. Het hof heeft in zijn tussenarrest van 6 februari 2018 beslist dat daarvan sprake is als in de onderneming van Ado, gemeten naar de loonsom, voor meer dan 50% werkzaamheden worden uitgeoefend die behoren tot het wegvervoer (het hoofdzakelijkheids criterium). Bpf heeft ter voldoening aan haar stelplicht verwezen naar het uittreksel van de Kamer van Koophandel, de website, de aanwezigheid van zeventien vervoermiddelen en de vergunningen wegvervoer. Ado heeft verweer gevoerd door overlegging van een overzicht bij memorie van grieven, waarin de uren die volgens haar zijn

besteed aan transport (wegvervoer) en die aan op- en overslag (overige activiteiten) over de jaren 2012 en 2013 zijn uitgesplitst, met als conclusie dat niet aan het hoofdzakelijkheids criterium is voldaan. Bpf heeft de juistheid van dit overzicht betwist en daarom heeft het hof voorlichting door een deskundige nodig geoordeeld. Het hof legt de omstandigheid dat de dagstaten en urenlijsten niet ter verificatie aan de deskundige zijn overgelegd uit in het nadeel van Ado. Ado geeft geen enkele verklaring waarom deze stukken niet meer aanwezig zijn, ondanks haar uitdrukkelijke mededeling bij memorie van grieven (in 2015) dat zij bereid was die in de procedure over te leggen. Als die stukken er toen wel waren, wat op basis van haar stelling aangenomen moet worden, is het niet te begrijpen dat Ado deze nadien niet meer heeft bewaard. Dat geldt temeer, omdat er ook al voor die tijd discussie was met Bpf over de vraag of haar activiteiten onder de werkingssfeer van het verplichtstellingsbesluit vallen: daarover zijn ook in eerdere procedures al uitspraken gedaan. In die omstandigheden had van Ado verwacht mogen worden dat zij deze bewijsstukken zou bewaren en ten minste enige uitleg geven waarom deze bewijsstukken niet meer voorhanden zijn. Dit roept temeer vraagtekens op, nu Ado wel dagstaten overlegt uit 1998, waaruit lijkt te volgen dat zij dagstaten wél bewaart. Dit brengt mee dat het hof oordeelt dat Ado haar verweer, voor zover dat is gebaseerd op de urenoverzichten, onvoldoende heeft onderbouwd. Op basis van de stellingen van Ado zelf kan geconcludeerd worden dat alle personeelsleden zich bezighielden met zowel transportwerkzaamheden als met werkzaamheden in de op-/overslag. Het ondersteunende en administratieve personeel is ondergebracht in een aparte onderneming. Uit de eigen opgave van Ado aan de deskundige blijkt dat Ado beschikte over twaalf vrachtauto's, twee busjes en drie koeriersauto's. Ado had deze vervoermiddelen gehuurd en beschikte over 25 NIWO-vergunningen in 2012 en achttien in 2013 en 2014. Op de website worden de op- en overslagactiviteit benoemd, maar Ado afficheert zich, ook los van de op- en overslag, uitdrukkelijk als vervoerder, te weten als pakketdienst en koeriersdienst, en als verzorger van speciale transporten ("*Speciale transporten: alles kan*"). Het hof oordeelt dat Ado tegenover deze feiten onvoldoende inzicht heeft gegeven in haar bedrijf en haar bedrijfsactiviteiten. De onderverdeling tussen transport- en op-/overslagwerkzaamheden is in deze procedure niet komen vast te staan, zodat de stelling van Ado dat de transportactiviteiten nooit de overhand hebben gekregen boven de magazijn/opslagwerkzaamheden niet op juistheid te toetsen is. Ado maakt verder niet duidelijk hoe zij de door haar op de website geafficheerde vervoersdiensten in de praktijk vormgeeft. Ook geeft Ado geen verklaring waarom zij in de betreffende periode op een betrekkelijk gering personeelsbestand een omvangrijk wagenpark had. Als haar personeelsleden zich inderdaad in overwegende mate bezighouden met op-/overslagactiviteiten, dan zou dat inhouden dat de vervoersmiddelen voor een groot deel stil zouden staan, hetgeen niet aannemelijk is. Het hof is van oordeel dat Ado onvoldoende concrete feiten en omstandigheden heeft aangevoerd om het feitelijk

bewijsvermoeden, dat het hof kon ontlenen aan de hetgeen Bpf heeft gesteld, te ontzenuwen. Het hof beslist dat Ado de premienota's van Bpf moet betalen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:5313

Zaaknummer: 200.167.643/01

Rechters: A.E.F. Hillen, M.F.J.N. van Osch en P.L.R. Wefers Bettink

Advocaten: M. Colenbrander en J. Trimbach

Wetsartikelen: 2 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Geen schade vastgesteld in schadestaatprocedure ondanks schending zorgplicht door verzekeraar bij arbeidsongeschiktheidsverzekering

Appellant heeft bij de rechtsvoorganger van Scildon in 1994 een pensioenverzekering afgesloten met een arbeidsongeschiktheidsverzekering met Plusdekking. In 2010 is een geschil ontstaan over de uitleg van de verzekeringen. In een procedure die is aangespannen tegen Scildon heeft het hof Amsterdam geoordeeld dat de verzekeraar bij het aangaan van de verzekeringen zijn zorgplicht heeft geschonden door niet voldoende uitleg te geven over het product. Scildon is veroordeeld tot vergoeding van de schade die appellant als gevolg daarvan heeft geleden. In deze schadestaatprocedure gaat het om de vaststelling van die schade. Het hof oordeelt dat er geen causaal verband is tussen normschending en gestelde schade. Evenmin is er aanleiding voor toepassing van het leerstuk van kansschade. De vordering van appellant strandt.

Appellant heeft bij de rechtsvoorganger van Scildon in 1994 een pensioenverzekering afgesloten met een arbeidsongeschiktheidsverzekering met plusdekking. In 2010 is een geschil ontstaan over de uitleg van de verzekeringen. In een procedure die is aangespannen tegen Scildon heeft het hof Amsterdam geoordeeld dat de verzekeraar bij het aangaan van de verzekeringen zijn zorgplicht heeft geschonden door niet voldoende uitleg te geven over het product. Scildon is veroordeeld tot vergoeding van de schade die appellant als gevolg daarvan heeft geleden. In deze schadestaatprocedure gaat het om de vaststelling van die schade. Het hof stelt voorop dat het op de weg van appellant ligt om zo concreet mogelijk te stellen en zo nodig te bewijzen welke situatie zich had voorgedaan indien hij in 1994 een juist begrip had gehad van de C-polis en in het bijzonder de plusdekking. Deze situatie wordt ook wel aangeduid als de hypothetische situatie zonder fout. Bij de verdere beoordeling zal het hof

ervan uitgaan dat appelland in de hypothetische situatie zonder fout een goed begrip had van de C-polis en de risico's die daarmee werden gedekt. In dat geval wist appelland dus dat de C-polis de verzekerde de keuze gaf om desgewenst de einddatum van de pensioenuitkering te laten ingaan op een later moment dan zijn zestigste verjaardag. Daarvoor zou hij dan een verzoek moeten indienen en dat zou mogelijk met een premiewijziging gepaard kunnen gaan. Vast staat dat appelland de einddatum op 1 november 2010 heeft bepaald en volgens zijn eigen stelling zou hij daar bij een juist begrip ook voor hebben gekozen. Hij stelt dat hij daarnaast ook zou hebben gekozen voor het afsluiten van een arbeidsongeschiktheidsuitkering die tot zijn vijftenzestigste zou uitkeren. De mogelijkheid om ook na zijn zestigste (veilig) te kunnen doorwerken, zoals appelland met het afsluiten van de verzekering stelt te hebben beoogd, is hem niet ontnomen door een onzorgvuldigheid van de zijde van Scildon, maar is het gevolg van de omstandigheid dat appelland op jongere leeftijd arbeidsongeschikt is geraakt en gebleven. Met Scildon is het hof van oordeel dat het onwaarschijnlijk is dat appelland in 1994 een verzekering zou hebben afgesloten die hem, in de situatie waarin hij is terechtgekomen, naast zijn pensioenuitkering aanvullend recht zou hebben gegeven op arbeidsongeschiktheidsrente tot een bedrag zoals door hem gevorderd.

Niet weersproken is dat deze mogelijkheid niet door L&G als levensverzekeraar geboden kon worden. Eveneens is onvoldoende weersproken dat appelland bij een dergelijke uitkering geen belang had nu er na zijn zestigste geen inkomensgat als gevolg van arbeidsongeschikt bestond dat gedekt moest worden. Dat appelland bereid zou zijn ondanks het ontbreken van die noodzaak een hoge premie te betalen voor een dergelijke verzekering, terwijl hij tegelijkertijd het risico liep dat hij, als die verzekering al tot uitkering zou komen, met extreem hoge belastingen werd geconfronteerd, is zonder nadere toelichting, die ontbreekt onaannemelijk. Het voorgaande leidt reeds tot afwijzing van de gevorderde schadevergoeding. Ten overvloede overweegt het hof dat zelfs als zou moeten worden aangenomen dat appelland in de hypothetische situatie zonder fout een zelfstandige arbeidsongeschiktheidsverzekering had afgesloten die hem, naast zijn pensioenuitkering, recht had gegeven op uitkering na zijn zestigste, dat niet zou hebben geleid tot de schade die appelland thans vordert. Appelland heeft verzuimd uiteen te zetten welke verzekering hij dan zou hebben afgesloten tegen welke premie, en tot welke fiscale gevolgen dat zou hebben geleid indien die verzekering tot uitkering was gekomen. Het hof kan op grond van de stellingen van appelland dan ook niet vaststellen of hij in die situatie in een gunstiger vermogenspositie had verkeerd dan in de werkelijke situatie. Ook om die reden ligt de vordering voor afwijzing gereed. Zoals Scildon terecht heeft aangevoerd is voor toepassing van het leerstuk van de proportionele aansprakelijkheid of het leerstuk van de kansschade in de onderhavige casus geen aanleiding. Anders dan appelland betoogt, volgt uit het arrest van het hof van 15 november 2016 in de hoofdzaak ook niet dat onherroepelijk vaststaat dat appelland als gevolg van de schending van

de zorgplicht schade heeft geleden. Het hof heeft niet meer vastgesteld dan dat de kans dat appellant als gevolg van de zorgschending schade had geleden aannemelijk was. Dit oordeel was bovendien gebaseerd op het in die procedure door appellant ingenomen standpunt dat hij bij de juiste voorstelling van zaken voor standaarddekking had gekozen, waarvoor een lagere premie gold. Nu appellant in deze schadestaatprocedure dat scenario zelf heeft uitgesloten kan niet worden vastgesteld dat hij daadwerkelijk schade heeft geleden als gevolg van de zorgplichtschending. De kans dat de betere uitkomst zoals appellant zich die voorstelt waarbij hij langer aanspraak zou hebben gehad op een arbeidsongeschiktheidsverzekering, zich in werkelijkheid ook zou hebben gerealiseerd in de hypothetische situatie dat schending van de zorgplicht achterwege was gebleven, is, zoals blijkt uit hetgeen hiervoor is overwogen, naar het oordeel van het hof nihil. Dat er een kans bestaat dat een andere betere uitkomst zich zou hebben gerealiseerd als de schending van de zorgplicht achterwege was gebleven, wordt niet alleen gemotiveerd weersproken door de stellingen van Scildon, maar ook door die van appellant zelf. De kans dat appellant, als hij goed geïnformeerd zou zijn, de standaarddekking had gekozen, stelt hij zelf op nihil, door aan te geven dat er geen enkele aanwijzing bestaat dat hij daarvoor zou hebben gekozen. Appellant stelt dat hem op zijn minst de kans is ontnomen om, al dan niet door het inwinnen van advies, een weloverwogen beslissing te maken, maar hoe deze beslissing zou hebben geluid en hoe hiermee het gewenste resultaat alsnog bereikt had kunnen worden, heeft hij niet concreet gesteld, terwijl het wel op zijn weg lag om dit handen en voeten te geven. Dit betekent dat op basis van de stellingen van appellant geen *condicio sine qua non*-verband kan worden vastgesteld tussen de normschending en het verlies van een kans op een beter resultaat. Daarop strandt zijn vordering.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 08-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1742

Zaaknummer: 200.259.951/01

Rechters: J.F. Aalders, A.L.M. Keirse en N.J. Huurdeman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Dienstverlener voor bibliotheken met bibliobusdienst valt vanaf 2010 onder werkingssfeer bedrijfstakpensioenfonds openbare bibliotheken

Karmac is een in 2008 opgerichte onderneming die werkzaamheden verricht voor en diensten verleent aan bibliotheken. Vanaf 5 januari 2009 verricht Karmac bibliobusdiensten voor een aantal openbare bibliotheken. Vanaf 2014 exploiteert Karmac ook lokale bibliotheken. Kern van dit geschil is de vraag of en zo ja, vanaf welk moment werkgever Karmac valt onder de werkingssfeer van het bedrijfstakpensioenfonds voor openbare bibliotheken. Het pensioenfonds is deze procedure begonnen met een vordering voor recht te verklaren dat Karmac met ingang van 7 april 2008 onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds valt. Het hof komt tot de conclusie dat Karmac niet onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds viel vóór 16 december 2010 maar wel vanaf die datum.

Karmac is een in 2008 opgerichte onderneming die werkzaamheden verricht voor en diensten verleent aan bibliotheken. Vanaf 5 januari 2009 verricht Karmac bibliobusdiensten voor een aantal openbare bibliotheken. Vanaf 2014 exploiteert Karmac ook lokale bibliotheken. Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (hierna: het Pensioenfonds) voert als bedrijfstakpensioenfonds de collectieve pensioenregeling voor de sector openbare bibliotheken uit. Het pensioenfonds is deze procedure begonnen met een vordering voor recht te verklaren dat Karmac Bibliotheek Services B.V. (hierna: Karmac) met ingang van 7 april 2008 onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds valt. In het (herstelde) eindvonnis van 27 maart 2019 heeft de kantonrechter voor recht verklaard, dat Karmac met ingang van 16 december 2010 onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds valt. Karmac is in hoger beroep gekomen. Zij heeft meerdere gronden aangevoerd. De belangrijkste is dat zij niet valt onder de verplichtstelling van het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds van zijn kant is ook in

hoger beroep gekomen. De belangrijkste beroepsgrond is dat de verplichtstelling niet pas per 16 december 2010 gold voor Karmac, maar al vanaf 5 januari 2009. Karmac heeft gesteld dat de verplichtstellingsbesluiten onverbindend zijn. Het hof oordeelt dat de minister zonder schending van hogere regelgeving, algemene rechtsbeginselen of enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en, gegeven de hem toekomende beleidsvrijheid, in redelijkheid heeft kunnen oordelen (1) dat de verplichtstellingsbesluiten 2010, 2014 en 2017 betrekking hebben op de personen die werkzaam zijn in bedrijven of instellingen die onder de omschrijving van de werkingssfeer in die verplichtstellingsbesluiten vallen en (2) dat de onder die werkingssfeer vallende bedrijven of instelling behoren tot de bedrijfstak 'Openbare Bibliotheken'. Karmac valt onder die werkingssfeer. De aanvraag voor de verplichtstellingsbesluiten 2010, 2014 en 2017 is gedaan door VOB (werkgevers) en FNV/CNV (werknemers). De stelling van Karmac over het gebrek aan representativiteit van het georganiseerde bedrijfsleven dat de verplichtstellingen heeft aangevraagd is, bezien tegen de achtergrond van de zeer gemotiveerde betwisting door het Pensioenfonds, onvoldoende onderbouwd. Voorop staat dat Karmac wel stelt geen lid te kunnen worden van VOB, maar zij heeft erkend dat zij nooit formeel het lidmaatschap heeft aangevraagd en heeft dus ook nooit formeel een afwijzing van die aanvraag ontvangen. Dat de animo bij VOB destijds wellicht niet groot was om Karmac toe te laten als lid moge zo zijn, maar is onvoldoende. Daarbij komt dat het Pensioenfonds met zijn nagekomen productie aannemelijk heeft gemaakt dat Karmac wel degelijk lid kan en kon worden van VOB. Tot slot is van belang dat het Karmac volstrekt vrij stond, als ongeorganiseerde werkgever in de bedrijfstak 'Openbare Bibliotheken', voorafgaand aan de diverse verplichtstellingsbesluiten een 'zienswijze' in te dienen bij de minister over een voorgenomen verplichtstelling.

Uit de door Karmac in het geding gebrachte overeenkomsten met gemeenten blijkt dat zij in de bibliobus beschikbaar stelt: boeken en audiomaterialen (luisterboeken). Van het ook beschikbaar stellen van dagbladen, periodieken en audiovisuele materialen is, onweersproken, geen sprake. In zoverre wordt dus niet voldaan aan de (cumulatieve) collectie-eis, zoals opgenomen in het Verplichtstellingsbesluit 2000. Het Pensioenfonds heeft niet onderbouwd welke eisen de Wet op het specifiek cultuurbeleid (in 2009/2010) stelde en dat Karmac aan die eisen voldeed. Karmac heeft geen grieven ontwikkeld tegen het oordeel van de kantonrechter dat zij valt onder de werkingssfeer van de verplichtstellingsbesluiten van 2010, 2014 en 2017. Reeds om die reden gaat ook het hof daarvan uit. Bovendien geldt dat de kantonrechter op juiste gronden tot het oordeel is gekomen dat Karmac valt onder de werkingssfeer van de verplichtstellingsbesluiten 2010, 2014 en 2017. Het hof oordeelt dat de vorderingen van het pensioenfonds niet zijn verjaard. Indien zich echter de situatie voordoet dat het Pensioenfonds pas op enig moment na 16 december 2010 heeft kunnen vaststellen dat

Karmac onder de verplichtstelling viel, geldt dat het feitelijk niet eerder aanspraak heeft kunnen maken op de verschuldigde premie dan vanaf het moment waarop het met de verplichte deelneming bekend was of naar objectieve maatstaven gemeten redelijkerwijs bekend kon zijn en tot heffing is overgegaan dan wel kon zijn overgegaan. Pas vanaf dat moment was de vordering opeisbaar. Deze uitleg van artikel 3:308 BW is redelijk. Bij de in dit artikel genoemde duurovereenkomsten zoals huur en pacht is de wederpartij namelijk bekend en is de afspraak tot termijnbetaling een essentieel onderdeel van de overeenkomst. Dat maakt het moment van opeisbaarheid eenvoudig bepaalbaar. Dat is anders bij de hier aan de orde zijnde verplichtingen die van rechtswege ontstaan zonder dat de partij die recht heeft op afdracht haar wederpartij kent. Een andere uitleg zou bovendien tot het onredelijk gevolg leiden dat premievorderingen verjaard kunnen zijn zonder dat het bestaan daarvan redelijkerwijs bekend kon zijn bij het heffende pensioenfonds, terwijl het pensioenfonds desondanks gehouden is pensioenaanspraken van de werknemers die het betreft te honoreren.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:6158

Zaaknummer: 200.263.020/01

Rechters: W.P.M. ter Berg, M.E.L. Fikkers en A. Elgersma

Advocaten: J.W. de Bruin, E. Lutjens en B. Degelink

Wetsartikelen: 2 Wet Bpf 2000 en 3 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Pensioenverevening over voorhuwelijkse periode niet overeengekomen in echtscheidingsconvenant

Geschil na echtscheiding over de vraag of de pensioenverevening geldt tijdens de voorhuwelijkse periode van samenleving. In de eerste versie van het echtscheidingsconvenant stond standaardverevening vanaf datum huwelijk (2005). Volgens gedaagde was tijdens een viergesprek tussen ex-echtgenoten en hun advocaten overeengekomen dat pensioenverevening zou plaatsvinden vanaf datum samenleving (1998). In correspondentie na het viergesprek is steeds gesproken over verevening dan wel verdeling conform de WVPS. In de aangepaste tweede versie van het echtscheidingsconvenant is ten aanzien van de verevening toegevoegd tijdens samenleving. De rechtbank oordeelt dat gelet op de importantie van de wijziging en omdat andere wijzigingen wel uitdrukkelijk zijn benoemd, het voor de hand had gelegen deze wijziging ook te benoemen. Geconcludeerd wordt dan ook dat eiser weliswaar het convenant heeft ondertekend, maar dat zijn wil niet was gericht op pensioenverevening vanaf de datum van samenleving vóór het huwelijk.

Partijen hebben vanaf 1 januari 1998 met elkaar samengewoond. Zij hebben op 3 januari 2002 een samenlevingsovereenkomst gesloten en zijn op 20 juni 2005 met elkaar gehuwd. Bij beschikking van 3 april 2018 is de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. Deze is op 1 mei 2018 ingeschreven. Op 19 december 2017 heeft mr. Van Dam aan mr. Hoff een eerste concept van het echtscheidingsconvenant gestuurd. Hierin was met betrekking tot de pensioenen onder andere opgenomen standaardverevening. Op 2 juli 2018 heeft tussen partijen en hun advocaten een viergesprek plaatsgevonden. In de handgeschreven aantekeningen van mr. Van Dam staat Wet VPS vanaf 1989, met pijltjes onder de 8 en 9, kennelijk bedoeld om de cijfers om te draaien. In de aantekeningen van mr. Hoff staat verevening. Bij brieven van 3 juli, 5 en 14

november 2018 tussen de advocaten staat dat er verevend wordt conform de WVPS. Op 4 december heeft mr. Van Dam aan mr. Hoff een aangepast echtscheidingsconvenant gestuurd. Daarin staat dat het tijdens samenleving en huwelijk bij Nederlandse pensioenuitvoerders opgebouwd ouderdomspensioen wordt verevend. De vraag die voorligt in de onderhavige procedure is of pensioenverevening ook is overeengekomen over de periode van samenleving vóór het huwelijk. In de eerste versie van het convenant was opgenomen dat sprake was van de standaardverevening vanaf datum huwelijk. Volgens gedaagde zijn partijen in het viergesprek overeengekomen dat pensioenverevening zou plaatsvinden vanaf het begin van de samenleving op 1 januari 1998. In de correspondentie na het viergesprek is steeds gesproken over verevening dan wel verdeling conform de wet. De enkele verwijzing naar de wet duidt op de standaardverevening. Een afwijking daarvan heeft weliswaar ook een wettelijke grondslag (art. 4 Wet VPS), maar het had voor de hand gelegen om in dat geval uitdrukkelijk te vermelden dat sprake was van een afwijking en welke afwijking dat dan betrof. Zonder enige toelichting kan immers sprake zijn van verschillende mogelijke afwijkingen voor wat betreft de verdeling of de periode. In het aangepaste convenant zoals dat voor het eerst op 4 december 2018 naar eiser is gestuurd en ook in de versie zoals die uiteindelijk door partijen is ondertekend, is de kop van artikel 5.3 blijven luiden 'standaardverevening'. Het standpunt van gedaagde dat dit ook kan zien op de standaardverdeling bij helfte en niet op de ingangsdatum, wordt niet gevolgd. Zoals hiervoor overwogen geldt dat de in artikel 2 en 3 Wet VPS beschreven hoofdregel moet worden aangemerkt als standaardverevening. Bij het sturen van het aangepaste convenant (de tweede versie), heeft mr. Van Dam in haar e-mail van 4 december 2018 weliswaar vermeld dat sprake was van een 'aangepast echtscheidingsconvenant', maar niets expliciet gezegd over de wijziging van artikel 5.3. Volgens gedaagde hoefde dat ook niet, omdat er veel gewijzigd was en er wel in het algemeen is aangegeven dat sprake was van een aangepast concept. Dat standpunt wordt niet gevolgd. Juist gelet op de importantie van de wijziging en omdat andere wijzigingen wel uitdrukkelijk zijn benoemd, had het voor de hand gelegen deze wijziging ook te benoemen. Gelet op al het voorgaande geldt dat gedaagde weliswaar ter zitting concreet heeft onderbouwd waarom volgens haar een afwijkende pensioenverevening is afgesproken, maar dat desondanks niet kan worden geconcludeerd dat die afwijking daadwerkelijk is overeengekomen. Dat in het viergesprek door gedaagde de wens is geuit om tot pensioenverevening te komen vanaf de datum van samenleving, maakt nog niet dat dat vervolgens ook is afgesproken. Geconcludeerd wordt dan ook dat [eiser] weliswaar het convenant heeft ondertekend, maar dat zijn wil niet was gericht op pensioenverevening vanaf de datum van samenleving vóór het huwelijk. Het beroep van gedaagde op artikel 3:35 BW wordt niet gevolgd, nu zij gelet op al het voorgaande niet erop heeft mogen vertrouwen dat eiser pensioenverevening wilde vanaf de datum van samenleving. De rechtbank vernietigt het

onderdeel '*tijdens samenleving en*' in de eerste alinea van artikel 5.3 van het door partijen ondertekende echtscheidingsconvenant; verklaart voor recht dat het onderdeel '*tijdens samenleving en*' in de eerste alinea van artikel 5.3 van het door partijen ondertekende echtscheidingsconvenant tussen hen niet geldt.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 23-06-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:5662

Zaaknummer: 589270 HA ZA 20-21

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen: 2 Wet VPS, 3 Wet VPS en 4 Wet VPS